

Høringsuttalelser til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030, i alfabetisk rekkefølge

([klikk på navnet for å komme direkte til uttalelsen](#))

- Bane Nor
- Eilert Sundt videregående skole
- Farsund kommune
- Flekkefjord kommune
- Flekkefjord videregående skole
- FRI Agder
- Hægebostad kommune
- Innakva
- Kvinesdal kommune
- Lister friluftsråd
- Lister Næringsforening
- Lyngdal kommune
- NVE - Norges vassdrags- og energidirektorat
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Kvinesdal kommune
- Sirdal kommune
- Statens vegvesen
- Statsforvalteren i Agder
- Universitetet i Agder

AGDER FYLKESKOMMUNE
Agder fylkeskommune Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Dato: 09.03.2026
Saksref: 201913343-8
Deres ref.: 25/13303-52
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Ola Torstein Endresen
Telefon:
Mobil: +4799231323
E-post: ola.torstein.endresen@banenor.no

Agder fylkeskommune - Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030 - Høring - Bane NORs svar

Vi viser til brev, datert 13.2.2026.

Høringsforslaget til revidert handlingsprogram for Regionplan Lister 2030 nevner i kapittel 3 et mål om å styrke utviklingen rundt togstasjoner. Bane NOR støtter dette målet og ser frem til å følge hvordan dette kommer til uttrykk i konkrete planer.

Mål 3.5 omhandler samfunnssikkerhet uten at jernbanen er nevnt. Jernbanen er en del av kritisk infrastruktur og dermed relevant med hensyn til beredskap og kan være et aktuelt tema i vurderingen av samfunnssikkerhet. Vi ber fylkeskommunen også vurdere om jernbanen bør trekkes inn i denne sammenhengen.

Med vennlig hilsen

Åsne Fyhri
ass. sjef Planforvaltning
Drift og vedlikehold

Ola Torstein Endresen
planforvalter

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Vår referanse:

Deres referanse: 25/13303

Dato: 29.5.2026

Høringssvar – Handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

Eilert Sundt videregående skole takker for muligheten til å gi innspill til forslag til handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030.

Vårt innspill tar utgangspunkt i de vedtatte målene og framtidsbildene i Regionplan Lister 2030. Vi mener at handlingsprogrammet på enkelte punkter kan styrkes for å sikre at planens egne målsettinger faktisk realiseres.

Innspillet er strukturert etter de fem spørsmålene i høringsbrevet og er konsentrert om kapittel 3 (transport) og kapittel 4 (utdanning), der vi har faglig grunnlag for å bidra.

1. Tiltak som bør omformuleres – tiltak 3.2.1

Koblingen til planens egne mål og framtidsbilde

Regionplan Lister 2030 slår i kapittel 3 fast at «det er utfordrende å reise kollektivt innad i listerregionen». Framtidsbildet for 2030 beskriver at «kollektivtilbudet er tilpasset et felles bo- og arbeidsmarked, og har nullutslippsløsninger som tilfredsstiller kravene til framkommelighet og sømløs mobilitet».

Mål 3.1 i forslaget til handlingsprogram er at «nye fleksible mobilitetsløsninger er lokalisert og utformet slik at de bidrar til å redusere transportbehovet og fremme økt bruk av kollektivtransport». Tiltak 3.2.1 i forslaget til handlingsprogram er det operative virkemiddelet for å nå dette målet.

Vår vurdering

Tiltak 3.2.1 peker på fleksible kollektivløsninger generelt, men nevner ikke skoleskyss til de videregående skolene. Dette er en stor og forutsigbar brukergruppe som i dag ikke får et tilbud tilpasset skoledagen. Skolen erfarer at elever fra Kvinesdal, Flekkefjord, Feda, Gyland, Kvås, Hægebostad og Lyngdal-Nord har vesentlig lengre reisetid enn det skoledagens lengde skulle tilsi. Konsekvensen er at elever avbryter utdanningsløpet eller velger bort utdanningsprogrammet de som de utgangspunkt er mer motivert for.

Dette er særlig kritisk for yrkesfaglige programmer som kun tilbys ett sted i regionen, der reisetid reelt avgjør om utdanningen er tilgjengelig. Slik situasjonen er nå, fyller ikke kollektivtilbudet planens målsetting om å være «tilpasset et felles bo- og arbeidsmarked». Vi mener derfor handlingsprogrammet bør operasjonalisere denne målsettingen tydeligere.

Forslag til omformulering av tiltak 3.2.1

Eilert Sundt videregående skole

«Utvikle og prøve ut nye kollektive mobilitetsløsninger som er fleksible, universelt utformede og som har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud. Som ledd i dette skal skoleskyss og rutetilbud til og fra de videregående skolene i Lister vurderes særskilt, slik at tilbudet samsvarer med skolenes start- og sluttider og elevenes faktiske reisemønster.»

Samarbeidspartnere bør utvides til også å omfatte de videregående skolene i Lister, i tillegg til aktørene som allerede er nevnt.

2. Tiltak som mangler – forslag til nytt tiltak under mål 4.1

Koblingen til planens egne mål og framtidsbilde

Regionplanen slår i kapittel 4 fast at «skolestrukturen for videregående opplæring, hvilke utdanningsprogram som tilbys og gjennomføringsgrad betyr mye for bosetting, kompetanse og levekår». Mål 4.1 er at «Listerregionen har tilgang til den kompetansen som arbeidslivet har behov for. Yrkesfaglige utdanninger er viktige i listerregionen». Framtidsbildet for 2030 beskriver at «de videregående skolene har et bredt og fleksibelt tilbud som svarer godt til regionens behov».

Tiltakene 4.1.1–4.1.6 i forslaget til handlingsprogram dekker tilbudsstruktur, fagskoletilbud, læreplasser, rekruttering, kompetansevurdering av flerspråklige og sommerjobb. Tiltakene er gode, men adresserer i liten grad et premiss som er nødvendig for at målet skal nås: at elevene i hele regionen reelt har tilgang til tilbudet.

Vår vurdering

Et bredt og fleksibelt tilbud har begrenset verdi dersom elever ikke kan benytte det. Når reisetid alene fører til at elever vurderer å velge bort utdanningsprogrammer, er dette en direkte trussel mot målsettingen i planens kapittel 4.

Vi vurderer at handlingsprogrammet mangler et tiltak som tar samlet grep om disse rammebetingelsene, og som anerkjenner at tilgang til videregående opplæring i en region med spredt bosetting forutsetter samordning mellom tilbudsstruktur, transport og bo-løsninger.

Forslag til nytt tiltak 4.1.7

«Sikre at ungdom i hele Lister har reell tilgang til regionens videregående opplæringstilbud, uavhengig av bostedskommune. Tiltaket innebærer en samlet vurdering av tilbudsstruktur, skoleskyss og hybeltilbud, slik at geografiske og praktiske forhold ikke blir en barriere for utdanningsvalg – særlig for yrkesfaglige tilbud som kun finnes ett sted i regionen.»

Bidrar til måloppnåelse for: Mål 4.1 (tilgang til kompetanse, yrkesfag), Mål 3.2 (mobilitetsløsninger), Mål 1.1 (reduserte levekårsforskjeller).

Ansvar: Agder fylkeskommune

Samarbeidspartnere: De videregående skolene i Lister, Lister interkommunale politiske råd, Agder kollektivtrafikk (AKT), kommunene

3. Merknader til ansvar og samarbeidspartnere

Regionplanen omtaler de videregående skolene eksplisitt som viktige regionale arbeidsplasser og som sentrale aktører for kompetanseutvikling. I forslaget til handlingsprogram er imidlertid vgs-skolene som virksomheter i begrenset grad nevnt som samarbeidspartnere på tiltak der vi har en åpenbar rolle. Vi foreslår at følgende presiseres:

Eilert Sundt videregående skole

- **Tiltak 4.1.1** (skole- og tilbudsstruktur) – samarbeidspartnere bør inkludere de videregående skolene i Lister, ikke kun «kommunene og nærings- og arbeidslivsaktører».
- **Tiltak 3.2.1** (mobilitetsløsninger) – se forslag over.

4. Tiltak som bør prioriteres – støttes særskilt

Vi vil gi tydelig støtte til følgende tiltak, som er sentrale for å realisere planens mål om kompetanse, bærekraftige levekår og inkludering:

- Tiltak 3.2.1 (nye kollektive mobilitetsløsninger): Tiltaket treffer en reell utfordring for elevene i regionen. Vi viser til forslaget om omformulering under punkt 1, slik at tiltaket eksplisitt omfatter skoleskyss til de videregående skolene.
- Tiltak 4.1.3 (læreplasser og praksisplasser): avgjørende for fag- og yrkesopplæringen og direkte koblet til planens mål 4.1.
- Tiltak 4.1.2 (desentralisert og distriktsvennlig høyere utdanning): planens kapittel 4 fremhever dette som et tydelig regionalt behov, og tiltaket er godt forankret.
- Tiltak 2.2.3 (arbeid mot fremmedfrykt og for inkludering i barnehage og skole): støttes som relevant for skolens daglige virksomhet. Vi merker oss også at tiltaket er prioritert av ungdomsrådene.

Oppsummering

Regionplan Lister 2030 har tydelige målsettinger om kollektivtilbud tilpasset et felles bo- og arbeidsmarked, og om at de videregående skolene skal ha et bredt og fleksibelt tilbud som svarer på regionens behov. Eilert Sundt vgs mener at handlingsprogrammet vil få sterkere koblingen til disse målsettingene dersom tiltak 3.2.1 presiseres, og dersom det legges inn et nytt tiltak under mål 4.1 om reell tilgang til regionens utdanningstilbud.

Vi stiller oss til disposisjon for videre dialog dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen

Espen Berglund
Rektor
Eilert Sundt videregående skole

AGDER FYLKESKOMMUNE
Postboks 788 Stoa

4809 ARENDAL

Teknisk forvaltning

Dato: 29.05.2026
Vår ref.: 26/00980-8
Deres ref.: 25/013303-52
Saksbeh.: Cecilie Marie Svendsen
Telefon:

Høringsuttalelse - Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030

Kommunestyret behandlet høring av handlingsprogram 2027-2030 for Regionplan Lister 2030 i møte den 21.05.2026. Kommunestyrets vedtak er gjengitt nedenfor:

Kommunestyrets vedtak

1. Farsund kommune gir høringsuttalelse til Agder fylkeskommune om forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030.
2. Kommunedirektøren foreslår at følgende tiltak legges til handlingsprogrammet under mål 2.3 for å styrke Lista flyplass:

Tiltak 2.3.4 *Regionen arbeider med å øke bevisstheten om Lista flyplass' strategiske posisjon i totalforsvarets øyemed.*

Ansvar- Agder fylkeskommune

Samarbeidspartnere- Kommunene og næringslivet, inkludert flyplassen.

3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ferdigstille og sende uttalelsen innen fristen.

For øvrig vises det til vedlagte saksutskrift.

Ved henvendelse angående saken, vennligst referer til saksnr. 26/00980.

Med hilsen

Cecilie Marie Svendsen

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Saksutskrift - Høringssvar - handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 26/00980-2
Saksbehandler Cecilie Marie Svendsen

Høringssvar - handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	07.05.2026	25/26
2 Kommunestyret	21.05.2026	18/26

Formannskapet har behandlet saken i møte 07.05.2026 sak 25/26

Møtebehandling

Votering

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling

1. Farsund kommune gir høringsuttalelse til Agder fylkeskommune om forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030.
2. Kommunedirektøren foreslår at følgende tiltak legges til handlingsprogrammet under mål 2.3 for å styrke Lista flyplass:

Tiltak 2.3.4 *Regionen arbeider med å øke bevisstheten om Lista flyplass' strategiske posisjon i totalforsvarets øyemed.*

Ansvar- Agder fylkeskommune

Samarbeidspartnere- Kommunene og næringslivet, inkludert flyplassen.

3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ferdigstille og sende uttalelsen innen fristen.

Kommunestyret har behandlet saken i møte 21.05.2026 sak 18/26

Møtebehandling

Votering

Formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

1. Farsund kommune gir høringsuttalelse til Agder fylkeskommune om forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030.
2. Kommunedirektøren foreslår at følgende tiltak legges til handlingsprogrammet under mål 2.3 for å styrke Lista flyplass:

Tiltak 2.3.4 *Regionen arbeider med å øke bevisstheten om Lista flyplass' strategiske posisjon i totalforsvarets øyemed.*

Ansvar- *Agder fylkeskommune*

Samarbeidspartnere- *Kommunene og næringslivet, inkludert flyplassen.*

3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ferdigstille og sende uttalelsen innen fristen.
-

Høringssvar - handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

Kommunedirektørens innstilling:

1. Farsund kommune gir høringsuttalelse til Agder fylkeskommune om forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030.
2. Kommunedirektøren foreslår at følgende tiltak legges til handlingsprogrammet under mål 2.3 for å styrke Lista flyplass:

Tiltak 2.3.4 *Regionen arbeider med å øke bevisstheten om Lista flyplass' strategiske posisjon i totalforsvarets øyemed.*

Ansvar- Agder fylkeskommune

Samarbeidspartnere- Kommunene og næringslivet, inkludert flyplassen.

3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ferdigstille og sende uttalelsen innen fristen.

Vedlegg

Høring: Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030

Høringsforslag_handlingsprogram 2027-2030_Rregionplan Lister 2030

Liste over høringsinstanser - handlingsprogram Regionplan Lister 2030

Særutskrift fylkesutvalgets vedtak_høring av forslag til handlingsprogram Regionplan Lister

Vedlegg_de viktigste tiltakene fra ungdommen

Vedlegg_tiltak fra tidligere handlingsprogram som ikke foreslås videreført

Saken kort fortalt

Agder fylkeskommune har sendt forslag til handlingsprogram til Regionplan Lister 2030 for perioden 2027-2030 på høring, med høringsfrist 31.mai 2026.

Fylkeskommune ber kommunene om innspill på følgende punkter:

- Hvilke tiltak som vurderes som viktigst for Listerregionen
- Tiltak som ikke bør prioriteres
- Tiltak som bør omformuleres for tydelighet
- Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere
- Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør.

Bakgrunn

Regionplan Lister 2030 er et overordnet strategisk dokument som gjelder for de seks Lister-kommunene: Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal. Planen ligger fast; det er handlingsprogrammet som nå rulleres.

Handlingsprogrammet inneholder 45 foreslåtte tiltak som skal bidra til å nå hovedmålet om å utvikle Lister til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region, med gode og likeverdige levekår og et attraktivt lavutslippssamfunn.

Forslaget er utarbeidet av en arbeidsgruppe med fagpersoner fra Agder fylkeskommune og Listersamarbeidet, og bygger på en bred medvirkningsprosess med blant annet ungdomsråd, eldreråd, ordførere, kommunedirektører, fagnettverk og Lister Næringsforening.

Vurdering

Handlingsprogrammet er et sentralt verktøy for å koordinere regional utvikling innen:

- Næring og arbeidsliv
- Klima og energi
- Oppvekst og utdanning
- Kultur og folkehelse
- Infrastruktur og mobilitet

Tiltakene vil kunne påvirke kommunens planarbeid, økonomiplan, tjenesteutvikling og samarbeid i Listerregionen.

Etter kommunedirektørens vurdering er det viktig at tiltak knyttet til beredskap og total forsvarsevnen i Norge inkluderes i handlingsprogrammet. På kort sikt kan det komme tiltak knyttet til Lista flyplass sin strategiske posisjon.

Da høringsrunden ikke åpner opp for å legge til nye mål foreslår kommunedirektøren at det legges til et nytt tiltak under mål 2.3. Tiltaket lyder følgende: *Regionen arbeider med å øke bevisstheten om Lista flyplass' strategiske posisjon i totalforsvarets øyemed.*

Ansvar for oppfølging legges til Agder fylkeskommune med kommunene og næringslivet, inkludert flyplassen bør være samarbeidspartnere.

Økonomiske konsekvenser

Selve høringsuttalelsen antas å ikke ha konsekvenser

Konsekvenser for barn og unge

Selve høringsuttalelsen antas å ikke ha konsekvenser, men det er positivt at ungdommens «favoritter» er synliggjort i handlingsprogrammet, og at det er gjennomført medvirkning med alle ungdomsrådene i Lister.

Konsekvenser for klima og miljø

Selve høringsuttalelsen antas å ikke ha konsekvenser.

Konsekvenser for folkehelse

Selve høringsuttalelsen antas å ikke ha konsekvenser.

Konklusjon

Handlingsprogrammet for 2027–2030 er et sentralt styringsdokument for regional utvikling i Lister.

Farsund kommune gir derfor en høringsuttalelse innen fristen **31. mai 2026**.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunen gir innspill i tråd med vurderingene over.

RETT UTSKRIFT

DATO 27.mai.2026

Saksprotokoll

Arkivsak-dok. 26/00431
Saksbehandler Bernhard Nilsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	07.05.2026	22/26
2 Bystyret	28.05.2026	29/26

Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030 - høringsuttalelse

Bystyret har behandlet saken i møte 28.05.2026 sak 29/26

Møtebehandling

Votering

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Bystyrets vedtak

Flekkefjord kommune støtter hovedretningen i handlingsprogrammet og viser til saksutredningens pkt. 1 – 7 for konkretisering av kommunens innspill og merknader, med følgende endringer til pkt. 1.1 og tiltak 1.1.1:

Et variert botilbud, og et planverk som legger til rette for dette, vurderes som viktig for å kunne beholde og tiltrekke seg innbyggere og for å opprettholde en balansert og bærekraftig befolkningsstruktur over tid. Både et levende bysentrum, sentrumsnære boliger, ulike boligtyper og en oppdatert boligpolitikk i hele kommunen rettet inn mot endrede behov og ønsker hos innbyggerne må inngå som elementer i en slik satsing

Arkivsak-dok. 26/00431-2
Saksbehandler Bernhard Nilsen

Saksgang	Møtedato
Formannskapet	07.05.2026
Bystyret	28.05.2026

Saksframlegg

Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030 - høringsuttalelse

Rådmannens innstilling:

1. Flekkefjord kommune støtter hovedretningen i handlingsprogrammet og viser til saksutredningens pkt. 1 – 7 for konkretisering av kommunens innspill og merknader.

Vedlegg

Høringsbrev handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister

Høringsforslag handlingsprogram 2027-2030_regionplan Lister 2030

Særutskrift fylkesutvalgets vedtak høring av forslag til handlingsprogram Regionplan Lister

Vedlegg_de viktigste tiltakene fra ungdommen

Vedlegg_tiltak fra tidligere handlingsprogram som ikke foreslås videreført

Liste over høringsinstanser - handlingsprogram Regionplan Lister 2030

Saken kort fortalt

Agder fylkeskommune ber kommunene om innspill på følgende punkter:

- Hvilke tiltak som vurderes som viktigst for Listerregionen
- Tiltak som ikke bør prioriteres
- Tiltak som bør omformuleres for tydelighet
- Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere
- Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør

Saksutredningen bygger på en felles saksfremstilling for alle Listerkommunene. Den teksten som er lagt inn særskilt for Flekkefjord kommune er markert med blå tekst.

Bakgrunn

Agder fylkeskommune har sendt forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030 på høring. **Høringsfristen er 31. mai 2026.**

Regionplan Lister 2030 er et overordnet strategisk dokument som gjelder for de seks Lister-kommunene: Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal.

Planen ligger fast; det er handlingsprogrammet som nå rulleres.

Handlingsprogrammet inneholder 45 foreslåtte tiltak som skal bidra til å nå hovedmålet om å utvikle Lister til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region, med gode og likeverdige levekår og et attraktivt lavutslippssamfunn.

Forslaget er utarbeidet av en arbeidsgruppe med fagpersoner fra Agder fylkeskommune og Listersamarbeidet, og bygger på en bred medvirkningsprosess med blant annet ungdomsråd, eldreråd, ordførere, kommunedirektører, fagnettverk og Lister Næringsforening.

Vurdering

Relevans for kommunen

Handlingsprogrammet er et sentralt verktøy for å koordinere regional utvikling innen:

- Næring og arbeidsliv
- Klima og energi
- Oppvekst og utdanning
- Kultur og folkehelse
- Infrastruktur og mobilitet

Tiltakene vil kunne påvirke kommunens planarbeid, økonomiplan, tjenesteutvikling og samarbeid i Listerregionen.

Prinsipper for kommunens vurdering

Kommunen bør vurdere tiltakene ut fra:

- Lokal nytteverdi og samsvar med kommunens egne planer
- Regional effekt – tiltak som styrker Lister som helhet
- Gjennomførbarhet innen 2030
- Ressursbehov og realisme hos ansvarlig aktør
- Barn og unges prioriteringer, som skal vektlegges særskilt

Forslag til kommunens høringsuttalelse

1. Kommunen støtter hovedretningen i handlingsprogrammet og mener at tiltakene samlet sett bidrar til å nå målene i Regionplan Lister 2030.
2. Kommunen mener at følgende tiltak bør prioriteres høyest:

Handlingsplanens pkt. 1.1 og tiltak 1.1.1. Et variert botilbud, og et planverk som legger til rette for dette, vurderes som viktig for å kunne beholde og tiltrekke seg innbyggere og for å opprettholde en balansert og bærekraftig befolkningsstruktur over tid. Både et levende bysentrum, sentrumsnære boliger, ulike boligtyper og en oppdatert boligpolitikk rettet inn mot endrede behov og ønsker hos innbyggerne må inngå som elementer i en slik satsing.

Handlingsplanen pkt. 1.3 og tiltak 1.3.1. Tilrettelegging for uorganisert fysisk aktivitet og etablering av lett tilgjengelige sosiale møteplasser for alle aldersgrupper og funksjonsnivåer, vurderes som viktig del av kommunenes attraktivitet både for egne innbyggere og besøkende, og kan bidra både til styrket folkehelse og redusert utenforskap.

Handlingsplanens pkt. 2.2 og tiltak 2.2.2. Kommunene i Lister vil være helt avhengige av å lykkes med å inkludere, involvere og engasjere flest mulig i arbeidslivet, både med tanke på behovet for kompetanse, hensynet til samfunnsmessig bærekraft og målet om å være en region preget av utvikling og vekst.

Handlingsplanens pkt. 3.1 og tiltak 3.1.1. En planlegging, utbygging og videreutvikling av bolig- og næringsområder som kan begrense transportbehovet og legge til rette for transport til fots eller på sykkel, og som ivaretar trafikksikkerheten, spesielt for barn og unge, vil være et viktig bidrag både til styrket folkehelse, lavere klimagassutslipp og redusert tidsbruk knyttet til transport og forflytning.

Handlingsplanens pkt. 4.1. og tiltak 4.1.1., 4.1.2., 4.1.4. og 4.1.6., handlingsplanens pkt. 4.2. og tiltak 4.2.1. og 4.2.2., handlingsplanen pkt. 4.3. og handlingsplanens pkt. 4.4. Det å gjøre utdanning og kompetanseheving lett tilgjengelig for ungdom og unge voksne, er, sammen med levende lokalsamfunn og varierte botilbud, blant grunnforutsetningene for at kommunene og Listerregionen skal være et attraktivt tilbud for bosetting og næringsutvikling. Arbeidet starter med gode tilbud om barnehage og i grunnskolen, og må videreføres gjennom videregående skole og gjennom relevante tilbud om høyere utdanning, både som grunnutdanning og som tilbud om etter- og videreutdanning. Utdanning og kompetanse er også viktige virkemidler for å motvirke sosial og helsemessig ulikhet i befolkningen.

3. Kommunen mener at følgende tiltak bør omformuleres eller presiseres:

Handlingsplanens mål 2.2. og tiltak 2.2.2. Det må tydeliggjøres hvilke virkemidler og tiltak som skal prioriteres og hvordan de kan supplere hverandre på en god måte, sett opp mot de ulike målgruppene. Kommunene i Lister må sikres ressurser og tilgang på virkningsfulle tilbud som samsvarer med satsingen ellers i Agder. Det må defineres hvem som har hovedansvaret for å sikre innhold og det må avklares rammer for finansiering. Både NAV Lister, de videregående skolene, Amento, næringslivet, kommunene og fylkeskommunen er alle aktuelle aktører, og det er en risiko for at det blir utydelig hvem som «har ballen» når så mange har et delansvar og samtidig skal jobbe helhetlig og sammenhengende.

4. Kommunen mener at følgende tiltak ikke bør prioriteres:

Det vurderes at følgende punkter og/eller tiltak i handlingsplanen kan prioriteres ned: Pkt. 1.2.1., 1.4.2., 1.5.2., 1.5.4. og 2.5.1. Hovedbegrunnelsen er at handlingsplanen inneholder svært mange punkter og tiltak, og at gjennomføringsevnen kan øke med en noe større fokusering.

5. Kommunen foreslår følgende nye tiltak, som oppfyller kriteriene om konkretisering, ansvar og gjennomførbarhet:

Det foreslås ingen nye tiltak.

6. Kommunen understreker viktigheten av at tiltakene har tydelig ansvarlig aktør og realistisk finansiering.

7. Kommunen støtter at innspill fra barn og unge vektlegges i den videre prosessen.

Konklusjon

Handlingsprogrammet for 2027–2030 er et sentralt styringsdokument for regional utvikling i Lister.

Rådmannen anbefaler at kommunen gir innspill i tråd med vurderingene over og eventuelle lokale prioriteringer i samsvar med politisk behandling.

Deres referanse: 25/13303

Høringssvar – Handlingsprogram 2027–2030 Regionplan Lister 2030

Vårt innspill er tar utgangspunkt i de vedtatte målene og fremtidsbildene i Regionplan Lister 2030. Vi mener at handlingsprogrammet på enkelte punkter kan styrkes for å sikre at planens egne målsettinger faktisk realiseres.

Innspillet er strukturert etter de fem spørsmålene i høringsbrevet og er konsentrert om kapittel 3 (transport) og kapittel 4 (utdanning).

1. Tiltak som bør omformuleres – tiltak 3.2.1

Koblingen til planens egne mål og fremtidsbilde

Regionplan Lister 2030, slår i kapittel 3 fast at «det er utfordrende å reise kollektivt innad i listerregionen». Framtidsbildet for 2030 beskriver at «kollektivtilbudet er tilpasset et felles bo- og arbeidsmarked, og har nullutslippsløsninger som tilfredsstiller kravene til framkommelighet og sømløs mobilitet».

Mål 3.1 i forslaget til handlingsprogram er at «nye fleksible mobilitetsløsninger er lokalisert og utformet slik at de bidrar til å redusere transportbehovet og fremme økt bruk av kollektivtransport». Tiltak 3.2.1 i forslaget til handlingsprogram er det operative virkemiddelet for å nå dette målet.

Vår vurdering

Tiltak 3.2.1 peker på fleksible kollektivløsninger generelt, men nevner ikke skoleskyss til de videregående skolene. Dette er en stor og forutsigbar brukergruppe som i dag ikke får et tilbud tilpasset skoledagen godt nok. Skolen erfarer at elever fra øvre del av Kvinesdal, Lyngdal, Farsund og Lista har vesentlig lengre reisetid enn det skoledagens lengde skulle tilsi. I tillegg ser vi at samarbeidet om kollektivtilbudet for grenseelever fra Rogaland også kan bedres. Konsekvensen kan være at elever avbryter utdanningsløpet, eller velger bort utdanningsprogrammet de som de utgangspunkt er mer motivert for.

Dette er særlig kritisk for yrkesfaglige programmer som kun tilbys ett sted i regionen, der reisetid reelt avgjør om utdanningen er tilgjengelig. Slik situasjonen er nå, fyller ikke kollektivtilbudet planens målsetting om å være «tilpasset et felles bo- og arbeidsmarked». Vi mener derfor handlingsprogrammet bør operasjonalisere denne målsettingen tydeligere.

Forslag til omformulering av tiltak 3.2.1

«Utvikle og prøve ut nye kollektive mobilitetsløsninger som er fleksible, universelt utformede og som har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud. Som ledd i dette skal skoleskyss og rutetilbud til og fra de videregående skolene i Lister vurderes særskilt, slik at tilbudet samsvarer med skolenes start- og sluttider og elevenes faktiske reisemønster.»

Samarbeidspartnere bør utvides til også å **omfatte de videregående skolene i Lister**, i tillegg til aktørene som allerede er nevnt.

2. Tiltak som mangler – forslag til nytt tiltak under mål 4.1

Koblingen til planens egne mål og framtidsbilde

Regionplanen slår i kapittel 4 fast at «skolestrukturen for videregående opplæring, hvilke utdanningsprogram som tilbys og gjennomføringsgrad betyr mye for bosetting, kompetanse og levekår». Mål 1 er at «Listerregionen har tilgang til den kompetansen som arbeidslivet har behov for. Yrkesfaglige utdanninger er viktige i listerregionen». Framtidsbildet for 2030 beskriver at «de videregående skolene har et bredt og fleksibelt tilbud som svarer godt til regionens behov».

Tiltakene 4.1.1–4.1.6 i forslaget til handlingsprogram dekker tilbudsstruktur, fagskoletilbud, læreplasser, rekruttering, kompetansevurdering av flerspråklige og sommerjobb. Tiltakene er gode, men adresserer i liten grad et premiss som er nødvendig for at målet skal nås: at elevene i hele regionen reelt har tilgang til tilbudet i form av et godt skysstilbud.

Vår vurdering

Et bredt og fleksibelt tilbud har begrenset verdi dersom elever ikke kan benytte det. Når reisetid alene fører til at elever vurderer å velge bort utdanningsprogrammer, er dette en direkte trussel mot målsettingen i planens kapittel 4.

Vi vurderer at handlingsprogrammet mangler et tiltak som tar samlet grep om disse rammebetingelsene, og som anerkjenner at tilgang til videregående opplæring i en region med spredt bosetting forutsetter samordning mellom tilbudsstruktur, transport og bo-løsninger.

Forslag til nytt tiltak 4.1.7

«Sikre at ungdom i hele Lister har reell tilgang til regionens videregående opplæringstilbud, uavhengig av bostedskommune. Tiltaket innebærer en samlet vurdering av tilbudsstruktur, skoleskyss og hybeltilbud, slik at geografiske og praktiske forhold ikke blir en barriere for utdanningsvalg – særlig for yrkesfaglige tilbud som kun finnes ett sted i regionen.»

Bidrar til måloppnåelse for: Mål 4.1 (tilgang til kompetanse, yrkesfag), Mål 3.2 (mobilitetsløsninger), Mål 1.1 (reduerte levekårsforskjeller).

Ansvar: Agder fylkeskommune

Samarbeidspartnere: De videregående skolene i Lister, Lister interkommunale politiske råd, Agder kollektivtrafikk (AKT), kommunene

3. Merknader til ansvar og samarbeidspartnere

Regionplanen omtaler de videregående skolene eksplisitt som viktige regionale arbeidsplasser og som sentrale aktører for kompetanseutvikling. I forslaget til handlingsprogram er imidlertid vgs-skolene som virksomheter i begrenset grad nevnt som samarbeidspartnere på tiltak der vi har en åpenbar rolle. Vi foreslår at følgende presiseres:

- **Tiltak 4.1.1** (skole- og tilbudsstruktur) – samarbeidspartnere bør inkludere de videregående skolene i Lister, ikke kun «kommunene og nærings- og arbeidslivsaktører».
- **Tiltak 3.2.1** (mobilitetsløsninger) – se forslag over.

4. Tiltak som bør prioriteres – støttes særskilt

Vi vil gi tydelig støtte til følgende tiltak, som er sentrale for å realisere planens mål om kompetanse, bærekraftige levekår og inkludering:

Flekkefjord videregående skole

- Tiltak 3.2.1 (nye kollektive mobilitetsløsninger): Tiltaket treffer en reell utfordring for elevene i regionen. Vi viser til forslaget om omformulering under punkt 1, slik at tiltaket eksplisitt omfatter skoleskyss til de videregående skolene.
- Tiltak 4.1.3 (læreplasser og praksisplasser): avgjørende for fag- og yrkesopplæringen og direkte koblet til planens mål 4.1.
- Tiltak 4.1.2 (desentralisert og distriktsvennlig høyere utdanning) :planens kapittel 4 fremhever dette som et tydelig regionalt behov, og tiltaket er godt forankret.
- Tiltak 2.2.3 (arbeid mot fremmedfrykt og for inkludering i barnehage og skole): støttes som relevant for skolens daglige virksomhet. Vi merker oss også at tiltaket er prioritert av ungdomsrådene.

Oppsummering

Regionplan Lister 2030 har tydelige målsettinger om kollektivtilbud tilpasset et felles bo- og arbeidsmarked, og om at de videregående skolene skal ha et bredt og fleksibelt tilbud som svarer på regionens behov. Vi mener at handlingsprogrammet vil få sterkere koblingen til disse målsettingene dersom tiltak 3.2.1 presiseres, og dersom det legges inn et nytt tiltak under mål 4.1 om reell tilgang til regionens utdanningstilbud.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen

Rune André Evensen
Rektor
Flekkefjord videregående skole

Fra: "FRI Agder" <agder@foreningenfri.no>
Sendt: fredag 29. mai 2026 18:30:02
Til: "AFK.Postmottak" <postmottak@agderfk.no>
Emne: Saksnummer 25/13303: Høyringsvar Handlingsplan Regionplan Lister
Vedlegg: FRI Agder.Høyring.RegionplanLister.2026.docx

You don't often get email from agder@foreningenfri.no. [Learn why this is important](#)
Hei,

Vedlagd er vårt høyringsvar til utkastet til handlingsplan for Regionplan lister 2023.

Me set pris på høve til å komme med innspel og ønskjer lukke til med arbeidet vidare.

Alt godt,
Nils H. Korsvoll, leiar i FRI Agder

FRI Agder
Postboks 660,
4666 KRISTIANSAND S
agder@foreningenfri.no

29.05.2026

Høyringsvar: Handlingsprogram til Regionplan Lister 2030

Saksnummer 25/13303

Takk for høvet til å melde inn innspel handlingsprogrammet for Regionplan Lister 2030. FRI arbeider for mangfald og for å fremme rettar og interesser til menneske som bryt med normar for kjønn og seksualitet (heretter skeive). Vidare følgjer våre innspel til handlingsplanen, frå vårt synspunkt.

For oss er sjølvstilt kapittel 2 om likestilling viktig, og me meiner **mål 2**, med tilhøyrande tiltak, er viktig. Her har me ikkje noko å innvende, men tenkjer at UiAs Senter for likestilling også kan vere ein god samarbeidspartner på **tiltak 2.2.3**. Så er det mange mål og tiltak her som også vil vere viktige for skeive i regionen, på line med andre innbyggjarar. Me skal ikkje nemne alle, men vil peike særleg på **mål 1.5** og tilhøyrande tiltak om kultur- og fritidstilbod: Me veit at god oppfølging og trygge rom for ungdom er utruleg viktig – for alle, sjølvstilt, men også særleg for skeiv ungdom. Difor er dette eit viktig mål og viktige tiltak også for oss.

Så vil me gjerne også melde inn at tilrettelegging for og arbeid med mangfald også er viktig for å lage gode bumiljø (**mål 1.1**), og vil bidra til å gjere regionen attraktiv for busetjing (**mål 1.4**) og til å tiltrekke og/eller halde på kompetanse (**mål 4.1 og 4.2**). Her har me ikkje forslag eller innvendingar, men me meiner det er verdt å ha med skeive og mangfald i arbeidet også med desse punkta.

Så er der til slutt ei mål, **Mål 4.4** om sosial ulikskap, folkehelse og livsmeistring, der me veit at skeive kan ha særskilte utfordringar. Dette syner fleire levkårsundersøkingar, til dømes

- Anderssen, N., Eggebø, H., Stubberud, E. & Holmelid, Ø. (2021). Seksuell orientering, kjønns mangfold og levkår. Resultater fra spørreundersøkelsen 2020. Hentet fra: https://ntnuopen.ntnu.no/ntnuxmlui/bitstream/handle/11250/2825850/Seksuell_orientering_kj%25C3%25B8nns mangfold_l evk%25C3%25A5r.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Stokke, M., Lundhaug, L., Hammeren, G., Solberg, A. & Steinland, V. (2018). Skeives levkår i Agder. En kvantitativ og kvalitativ kartlegging (2018/10). Hentet fra: <https://www.ostforsk.no/publikasjoner/skeives-levkar-i-agder-en-kvantitativ-og-kvalitativkartlegging/>

Difor vil me føreslå å legge til UiAs Senter for likestilling som ansvarleg/samarbeidspartner til **tiltak 4.4.1**, for å sikre at der er kompetanse på nettop skeive sine livssituasjonar og særlege utfordringar i dette tiltaket. Senteret laga ein rapport seinast i fjor som syner at fleire kommunale tenesteytarar ofte ikkje rår med å ta med desse perspektiva, (<https://www.uia.no/om-uia/senter-og-nettverk/senter-for-likestilling/Filer/rapport-kommuneansattes-arbeid-med-likestilling.pdf>) så me meiner det er ønskeleg å kople dei tydeleg på her.

Me set som sagt pris på høvet til å melde inn våre synspunkt her og håpar det er nyttig. Alt godt og lukke til med arbeidet vidare.

Beste helsing,

Nils H. Korsvoll, leiar, for FRI Agder

Hægebostad kommune

AGDER FYLKESKOMMUNE
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Plan og drift

Dato: 29.05.2026
Vår referanse: 20/01211-57
Deres referanse: 25/13303
Saksbehandler: John Ivar
Bjelland
Telefon: +47 90097975

**Handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030 - høringssvar fra
Hægebostad kommune**

Vedlagt følger høringssvar fra Hægebostad kommune.

Ved henvendelse angående saken vennligst referer til saksnummer 20/01211

Med hilsen

John Ivar Bjelland
Rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Saksutskrift - Høring: Handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 20/01211-51

Saksbehandler Ståle Jostein Olsen

Høring: Handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyre	28.05.2026	24/26

Kommunestyre har behandlet saken i møte 28.05.2026 sak 24/26**Møtebehandling**

Representant Margrethe Handeland (SP) fremmet følgende tilleggsforslag til kommunedirektørens innstilling:

Nytt punkt 3.4.1:

Bidra med tilskudd til utbygging av ladestasjoner i sentrumsområder der det ikke er marked for kommersiell utbygging.

Ansvar: Agder fylkeskommune og kommunene

Nytt punkt 3.5.4:

Ferdigstille mobilutbygging der det er fast bosetting.

Ansvar: Kommunene og Agder fylkeskommune

Representant Margrethe Handeland (SP) forslø følgende:

Punkt 3 i kommunedirektørens innstilling strykes

Votering

Kommunedirektørens innstilling med foreslåtte endringer (SP) ble lagt til grunn.

Kommunedirektørens innstilling med foreslåtte endringer ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyres vedtak

1. Hægebostad kommunen avgir høringsuttalelse til Agder fylkeskommune om forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030.
2. Hægebostad kommune er positiv til at Agder fylkeskommune reviderer handlingsprogrammet til Regionplan Lister 2030 med sikte på å redusere antall tiltak og tydeliggjøre prioriteringene. Dette anses å styrke realismen og målrettingen i

handlingsprogrammet og gjøre det bedre egnet som et operativt verktøy for å realisere målene i Regionplan Lister 2030.

Hægebostad kommune anbefaler at tiltakene i handlingsprogrammet konkretiseres og avgrenses ytterligere før de eventuelt tas inn i det endelige handlingsprogrammet. En del av tiltakene fremstår i sin nåværende form som enten utilstrekkelig konkretisert eller uten tydelig innholdsavgrensning.

Endringsforslag 2.3.3:

«Ta i bruk og videreutvikle verktøy, metoder og innsikter fra StimuLab-prosjektet «Sammen om arealene», med særlig vekt på implementering av Kompass Lister som felles regional verktøykasse for mer helhetlig, inkluderende og bærekraftig arealforvaltning.»

Nytt punkt 3.4.1

Bidra med tilskudd til utbygging av ladestasjoner i sentrumsområder der det ikke er marked for kommersiell utbygging.

Ansvar: Agder fylkeskommune og kommunene

Endringsforslag 3.5.1.

Endre tilbake til opprinnelig tiltak: «Utbedre fv. 42 gjennom Lister med gul stripe på hele strekningen. Dette vil gi en sikker veg med trygg framkommelighet for tungtransport og tilrettelegger for spredt boligbygging og vekst i hele Lister.»

Det poengteres her den geopolitiske situasjonen og behov for oppgradering av den indre riksveien med tanke på trafikale utfordringer på E39, forsyningssikkerhet ved kriser og katastrofer, rask troppetransport, alternative leveranseveier osv.

Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete samt realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør:

Nytt punkt 3.5.2

Etablere et styrket interkommunalt samarbeid om beredskap og infrastruktur, inkludert felles avtale om beredskap mellom kommunene og arbeid for å få styrket EKOM beredskap i regionen (tilsvarende KEIV prosjektet).

Nytt punkt 3.5.3

I samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter bidra til at viktig sivil infrastruktur i Lister som havner, flyplass, adkomstveier og strømforsyning til disse er tilrettelagt for- og tilgjengelig i ekstremisituasjoner.

Nytt punkt 3.5.4

Ferdigstille mobilutbygging der det er fast bosetting.

Ansvar: Kommunene og Agder fylkeskommune

Høring: Handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

Kommunedirektørens innstilling:

3. Hægebostad kommunen avgir høringsuttalelse til Agder fylkeskommune om forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030.
4. Hægebostad kommune er positiv til at Agder fylkeskommune reviderer handlingsprogrammet til Regionplan Lister 2030 med sikte på å redusere antall tiltak og tydeliggjøre prioriteringene. Dette anses å styrke realismen og målrettingen i handlingsprogrammet og gjøre det bedre egnet som et operativt verktøy for å realisere målene i Regionplan Lister 2030.

Hægebostad kommune anbefaler at tiltakene i handlingsprogrammet konkretiseres og avgrenses ytterligere før de eventuelt tas inn i det endelige handlingsprogrammet. En del av tiltakene fremstår i sin nåværende form som enten utilstrekkelig konkretisert eller uten tydelig innholdsavgrensning.

Endringsforslag 2.3.3:

«Ta i bruk og videreutvikle verktøy, metoder og innsikter fra StimuLab-prosjektet «Sammen om arealene», med særlig vekt på implementering av Kompass Lister som felles regional verktøykasse for mer helhetlig, inkluderende og bærekraftig arealforvaltning.»

Endringsforslag 3.5.1.

Endre tilbake til opprinnelig tiltak: «Utbedre fv. 42 gjennom Lister med gul stripe på hele strekningen. Dette vil gi en sikker veg med trygg framkommelighet for tungtransport og tilrettelegger for spredt boligbygging og vekst i hele Lister.»

Det poengteres her den geopolitiske situasjonen og behov for oppgradering av den indre riksveien med tanke på trafikale utfordringer på E39, forsyningssikkerhet ved kriser og katastrofer, rask troppetransport, alternative leveranseveier osv.

Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete samt realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør:

Nytt punkt 3.5.2

Etablere et styrket interkommunalt samarbeid om beredskap og infrastruktur, inkludert felles avtale om beredskap mellom kommunene og arbeid for å få styrket EKOM beredskap i regionen (tilsvarende KEIV prosjektet).

Nytt punkt 3.5.3

I samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter bidra til at viktig sivil infrastruktur i Lister som havner, flyplass, adkomstveier og strømforsyning til disse er tilrettelagt for- og tilgjengelig i ekstremsituasjoner.

5. Kommunedirektør gis fullmakt til å ferdigstille og sende uttalelsen innen fristen.

Vedlegg

Vedlegg_tiltak fra tidligere handlingsprogram som ikke foreslås videreført

Vedlegg_de viktigste tiltakene fra ungdommen

Særutskrift fylkesutvalgets vedtak_høring av forslag til handlingsprogram Regionplan

Liste over høringsinstanser - handlingsprogram Regionplan Lister 2030

Høringsforslag_handlingsprogram 2027-2030_Regionplan Lister 2030

Høringsbrev handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister

Saksprotokoll Felles, 11052026, Sak 4/26, Høring: Handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

Saksprotokoll U, 11052026, Sak 4/26, Høring: Handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030

Saken kort fortalt

Agder fylkeskommune ber kommunene om innspill på følgende punkter:

- Hvilke tiltak som vurderes som viktigst for Listerregionen
- Tiltak som ikke bør prioriteres
- Tiltak som bør omformuleres for tydelighet
- Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere
- Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør

Forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030

I tillegg til selve forslaget til handlingsprogram er følgende dokumenter med som vedlegg i høringen:

- fylkesutvalgets vedtak
- en oversikt over alle tiltak fra det tidligere handlingsprogrammet som er foreslått fjernet eller som er betydelig omformulert, med vurderinger og begrunnelser
- et eget dokument som beskriver hvordan medvirkningsverkstedene med ungdomsrådene ble gjennomført og hvilke tiltak ungdom var mest opptatt av

Bakgrunn

Regionplan Lister 2030 skisserer hvordan Listerregionen skal utvikles i årene fremover. Målet er å styrke Lister som en bærekraftig region – både miljømessig, sosialt og økonomisk – og å videreutvikle området til et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår for innbyggerne. Planen skal også bidra til økt samskaping og gjøre kommunene i Lister enda mer attraktive å bo i.

Regionplan Lister 2030 er et overordnet strategisk dokument som gjelder for de seks Lister-kommunene: Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal. Planen ligger fast; det er handlingsprogrammet som nå rulleres.

Listerplanen, sammen med det første handlingsprogrammet for perioden 2021–2024, ble vedtatt av fylkestinget i februar 2021. I mai 2025 (sak 14/25) vedtok Agder fylkesting en rullering av handlingsprogrammet for Regionplan Lister 2030, mens selve regionplanen videreføres uten endringer.

Forslaget er utarbeidet av en arbeidsgruppe med fagpersoner fra Agder fylkeskommune og Listersamarbeidet, og bygger på en bred medvirkningsprosess med blant annet ungdomsråd, eldreråd, ordførere, kommunedirektører, fagnettverk og Lister Næringsforening.

Agder fylkeskommune ber kommunene om innspill på følgende punkter:

- Hvilke tiltak som vurderes som viktigst for Listerregionen
- Tiltak som ikke bør prioriteres
- Tiltak som bør omformuleres for tydelighet
- Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere
- Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør

Dersom det foreslås nye tiltak, må disse oppfylle følgende kriterier:

- Tiltakene skal ikke være generelle og overordnede, men tydelige og konkrete slik at det fremgår hva som skal gjennomføres
- Tiltakene skal være realistiske å gjennomføre innen 2030
- Forslaget skal inneholde informasjon om ansvarlig aktør og eventuelle samarbeidspartnere. Der det er mulig, bør det også være avklart at ansvarlig aktør har ressurser til å gjennomføre tiltaket
- Det skal fremgå hvilke av de 20 delmålene i planen tiltaket skal bidra til å oppnå

Vurdering

Kommunedirektøren støtter fylkeskommunens prioritering om å redusere antall tiltak i handlingsprogrammet. En slik spissing er nødvendig for å sikre tydelige politiske valg, styrke prioriteringsevnen og øke sannsynligheten for faktisk måloppnåelse i Listerplanen.

Det er etter kommunedirektørens vurdering riktig å ta ut tiltak som ikke har tilstrekkelig regional forankring eller politisk enighet. Kommunedirektøren har derfor ingen merknader til de foreslåtte endringene.

Relevans for kommunen

Handlingsprogrammet er et sentralt verktøy for å koordinere regional utvikling innen:

- Næring og arbeidsliv
- Klima og energi
- Oppvekst og utdanning
- Kultur og folkehelse
- Infrastruktur og mobilitet

Tiltakene vil kunne påvirke kommunens planarbeid, økonomiplan, tjenesteutvikling og samarbeid i Listerregionen.

Prinsipper for kommunens vurdering

Kommunen bør vurdere tiltakene ut fra:

- Lokal nytteverdi og samsvar med kommunens egne planer
- Regional effekt – tiltak som styrker Lister som helhet
- Gjennomførbarhet innen 2030
- Ressursbehov og realisme hos ansvarlig aktør
- Barn og unges prioriteringer, som skal vektlegges særskilt

Når det gjelder tiltakene i det foreslåtte handlingsprogrammet, har kommunedirektøren følgende vurderinger:

Hægebostad kommune er positiv til at Agder fylkeskommune reviderer handlingsprogrammet til Regionplan Lister 2030 med sikte på å redusere antall tiltak og tydeliggjøre prioriteringene. Dette anses å styrke realismen og målrettingen i handlingsprogrammet og gjøre det bedre egnet som et operativt verktøy for å realisere målene i Regionplan Lister 2030.

Hægebostad kommune anbefaler at tiltakene i handlingsprogrammet konkretiseres og avgrenses ytterligere før de eventuelt tas inn i det endelige handlingsprogrammet. En del av tiltakene fremstår i sin nåværende form som enten utilstrekkelig konkretisert eller uten tydelig innholds avgrensning.

Endringsforslag 2.3.3:

«Ta i bruk og videreutvikle verktøy, metoder og innsikter fra StimuLab-prosjektet «Sammen om arealene», med særlig vekt på implementering av Kompass Lister som felles regional verktøykasse for mer helhetlig, inkluderende og bærekraftig arealforvaltning.»

Endringsforslag 3.5.1.

Endre tilbake til opprinnelig tiltak: «Utbedre fv. 42 gjennom Lister med gul stripe på hele strekningen. Dette vil gi en sikker veg med trygg framkommelighet for tungtransport og tilrettelegger for spredt boligbygging og vekst i hele Lister.»

Det poengteres her den geopolitiske situasjonen og behov for oppgradering av den indre riksveien med tanke på trafikale utfordringer på E39, forsyningssikkerhet ved kriser og katastrofer, rask trosskifte, alternative leveranseveier osv

Ungdomsrådet og Fellesråd for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne hadde begge møter 11.05.2026, hvor handlingsprogrammet var tema. Felles innspill fra nevnte råd er:

Transport og kommunikasjon: *Det bør være tryggere og mer trafiksikre skoleveier (f.eks. egne veier for syklende og tryggere veier for myke trafikanter).*

Nevnte tiltak var med i tidligere handlingsprogram og er av fylkeskommunen ikke foreslått videreført:

Tiltak:

Jobbe for at gang- og sykkelveger langs skoleveger i Lister prioriteres, slik at trafiksikkerheten til skolebarn styrkes.

Fylkeskommunens vurdering og begrunnelse for å ta dette punktet ut:

Å jobbe for at gang- og sykkelveger langs skoleveger i prioriteres er i og for seg et veldig viktig tiltak. Samtidig er dette noe som både fylkeskommunen og kommunene jobber fortløpende med. Blant annet er det å gjøre det trygt å gå og sykle til skolen et av de syv prioriterte stegene i regional plan for mobilitet for Agder. Fylkeskommunedirektøren mener at det ikke har noe effekt å ha dette med som et eget tiltak i det nye handlingsprogrammet.

Forslag til nye tiltak:

Mål 3.5 - Det er etablert en infrastruktur for transport og kommunikasjon som er robust, har god kapasitet og er tilpasset klimaendringer og ekstremsituasjoner	3.5.2 Etablere et styrket interkommunalt samarbeid om beredskap og infrastruktur, inkludert felles avtale om beredskap mellom kommunene og arbeid for å få styrket EKOM beredskap i regionen (tilsvarende KEIV prosjektet).	Ansvar: Agder fylkeskommune Samarbeidspartnere: Kommuner, Statsforvalteren i Agder, NKOM, Tjenesteleverandører
	3.5.3 I samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter bidra til at viktig sivil infrastruktur i Lister som havner, flyplass, adkomstveier og strømforsyning til disse er tilrettelagt for- og tilgjengelig i ekstremsituasjoner.	Ansvar: Agder fylkeskommune Samarbeidspartnere: Kommuner, Telekomleverandører, Statens vegvesen, Luftfartstilsynet, Kystverket

Relevans for kommunen

Handlingsprogrammet er et sentralt verktøy for å koordinere regional utvikling innen:

- Næring og arbeidsliv
- Klima og energi
- Oppvekst og utdanning
- Kultur og folkehelse
- Infrastruktur og mobilitet

Tiltakene vil kunne påvirke kommunens planarbeid, økonomiplan, tjenesteutvikling og samarbeid i Listerregionen.

Prinsipper for kommunens vurdering

Kommunen bør vurdere tiltakene ut fra:

- Lokal nytteverdi og samsvar med kommunens egne planer

- Regional effekt – tiltak som styrker Lister som helhet
- Gjennomførbarhet innen 2030
- Ressursbehov og realisme hos ansvarlig aktør
- Barn og unges prioriteringer, som skal vektlegges særskilt

Økonomiske konsekvenser

Usikkert, da en del av tiltakene i handlingsplanen forutsetter kommunal deltakelse på en eller flere måter

Konsekvenser for barn og unge

Handlingsprogrammet har en innretning som i størst mulig grad skal ivareta barn og unges interesser.

Konsekvenser for klima og miljø

Handlingsplanen tar inn over seg bærekraft på forskjellige områder

Konsekvenser for folkehelse

Handlingsplanen legger opp til mål og tiltak som kan være positivt for folkehelsen i regionen

Konklusjon

Handlingsprogrammet for 2027–2030 er et sentralt styringsdokument for regional utvikling i Lister. Kommunen avgir høringsuttalelse innen fristen **31. mai 2026**.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunen gir innspill i tråd med vurderingene over og eventuelle lokale prioriteringer i samsvar med politisk behandling.

RETT UTSKRIFT

DATO 29.mai.2026

Agder Fylkeskommune
Avdeling for samfunn, plan og miljø
v/Rådgiver Manuel Birnbrich

Vedr. høring handlingsprogram til Regionplan Lister 2027-2030.

Vi takker for muligheten til å komme med et høringsinnspill til handlingsprogram til Regionplan Lister 2027-2030.

Et viktig poeng for oss å få frem er at handlingsprogrammet til Regionplanen i liten grad omtaler havet som en framtidig verdiskapingsarena. Prinsipielt vil vi si at dokumentet mangler et blått perspektiv på regional utvikling. Planen har fokus på det som skjer på land, er noe tradisjonell og lite framtidsrettet i forhold til hav. Dette til tross for våre regionale styrker med kystlinje, fjorder, sjømat, sameksistens havvind/akvakultur, marine ressurser og biosirkulære muligheter.

For å komme videre trenger regionen en kunnskapsbasert strategi for bærekraftig marin verdiskaping slik at det blå blir en viktig og fullintegrert del av det grønne skiftet.

Vår observasjon er at blå næring er nesten helt fraværende, bortsett fra noe om sjø under infrastruktur hvor havvind nevnes én gang. Sirkulærøkonomi, reiseliv og naturressurser omtales i noe grad, men gir ikke noe klar blå retning. Handlingsplanen bør etter vår mening ha med noe viktig om akvakultur/havbruk, sjømat, marine næringer, blå bioøkonomi og marin kompetanse. Potensialet i vår kystsone/sjøareal må løftes frem sammen med bærekraftig matproduksjon fra havet/akvakultur. Å utelate dette ville være ganske oppsiktsvekkende for en Listerregionen med en betydelig kystlinje og stort potensiale i innlandet med sine vassdrag og elver.

Vår konklusjon er at et framtidsrettet handlingsprogram til Regionplan Lister 2027-2030 bør i langt større grad inkludere blå næringer og bærekraftig marin verdiskaping.

Våre konkrete innspill på bakgrunn av dette følger under. Vi håper disse innspillene kommer til nytte under bearbeiding av handlingsplanen og bidrar til en positiv utvikling av Listerregionen.

På vegne av Innakva,

Jon Løvland
Daglig leder
Innakva

Bjarte Sævareid
Styreleder
Innakva

Mål 2.1 Lister har en variert og bærekraftig næringsstruktur med nye etableringer i privat og offentlig sektor.

Her foreslår vi et nytt punkt 2.1.5:

Utvikle bærekraftig blå næring og marin verdiskaping som et prioritert satsingsområde i Listerregionen.

Mulige tiltak på dette punktet:

- kartlegging av potensielle sjøarealer for akvakultur
- utvikling av kunnskapsgrunnlag for bærekraftig havbruk (Innakva har pågående prosjekt)
- pilotprosjekter innen nye marine næringer
- samarbeid mellom næring, forskning og forvaltning
- tilrettelegging for nye marine arter og produksjonsformer

Ansvar: Innakva deltar gjerne inn sammen med forskning og forvaltning, og kan delta med vårt store pågående hovedprosjekt

Beredskap er ikke mye omtalt i handlingsplanen, men noe finnes under 2.1.3. I en tid med økende fokus på nasjonal beredskap, matsikkerhet og robuste verdikjeder bør bærekraftig marin matproduksjon og blå bioøkonomi få en tydeligere plass i regionens handlingsplan.

Akvakultur står for den største proteinproduksjonen i Lister pr. dato og næringen er viktig med tanke på matberedskapen.

Her foreslår vi et nytt punkt 2.1.6 eller at det innarbeides i 2.1.3:

Styrke regional matberedskap gjennom bærekraftig marin matproduksjon og utvikling av robust regional verdikjedeutvikling.»

Ansvar: Naturlig å jobbe med i samarbeid med Matregion Agder hvor vi allerede de er med.

Mål 2.3 - Lister har fortsatt et sterkt interkommunalt samarbeid.

Mål 2.3.2 som handler om næringsarealer og infrastruktur

«Styrke samordning av næringsarealer og infrastruktur (veg, sjø, og jernbane, el-forsyning og bredbånd) i Lister, f.eks. ved å utarbeide en felles strategi for næringsarealer»

Her omtales sjø kun i forbindelse med transport. Vi foreslår et tillegg i teksten som følger:
«...inkludert kunnskapsbasert planlegging og samordning av sjøarealer for bærekraftig marin næringsutvikling.»

Vi foreslår også et helt nytt punkt:

Forslag 2.3.4:

Utvikle regionalt samarbeid om kystsoneplanlegging og bærekraftig bruk av sjøarealer.

Dette er viktig fordi:

- Kommunene sliter med sjøarealplanlegging hver for seg
- Innakva jobber allerede med kunnskapsgrunnlaget
- Det er et regionalt problem som krever regional koordinering

Ansvar: Naturlig å jobbe med kommunene langs kysten hvor de fleste kystkommunene er med i klyngen.

Mål 2.4 - Regionen har tatt en sterk posisjon i det grønne skiftet og preges i høy grad av sirkulærøkonomi.

Vi foreslår også et helt nytt punkt, evt. at det innarbeides i teksten på de andre punktene for å klargjøre det blå området av sirkulærøkonomi og mulighetene med industrielle symbioser.

Forslag 2.3.4:

Stimulere til utvikling av sirkulære og bærekraftige løsninger innen akvakultur og marin bioøkonomi.

Konkrete forslag:

- utnyttelse av restråstoff
- sirkulære produksjonssystemer
- kombinasjonsnæringer
- lavtrofisk akvakultur
- blåskjell og tare

Ansvar: Samarbeid ut fra Agder Symbiose hvor klyngene Eyde-klyngen og Innakva er med.

AGDER FYLKESKOMMUNE

Postboks 788 Stoa

4809 ARENDAL

Kommunedirektør/stab

Dato: 23.04.2026

Vår ref: 20/04284-26

Deres ref: 25/13303

Saksbeh.: Nina Elise Nissestad

Telefon: +47 38352860

Høringsuttalelse: Regionplan Lister 2030 - Handlingsprogram 2027-2030

Formannskapet behandlet i møte 22.04.2026, sak 16/26 Regionplan Lister 2030, Handlingsprogram 2027-2030.

I saken anledning vedtok formannskapet følgende høringsuttalelse til handlingsprogrammet for Regionplan Lister 2030 for perioden 2027-2030:

Nr. 1

Kvinesdal kommune er positiv til at Agder fylkeskommune reviderer handlingsprogrammet til Regionplan Lister 2030 med sikte på å redusere antall tiltak og tydeliggjøre prioriteringene. Dette anses å styrke realismen og målrettingen i handlingsprogrammet og gjøre det bedre egnet som et operativt verktøy for å realisere målene i Regionplan Lister 2030.

Nr. 2

Kvinesdal kommune er også positiv til at tiltak fra det tidligere handlingsprogrammet (2021–2024) ikke videreføres i det nye handlingsprogrammet.

Nr. 3

Kvinesdal kommune anbefaler at tiltakene 1.4.2, 1.5.4, 2.5.2 og 4.4.3 konkretiseres og avgrenses ytterligere før de eventuelt tas inn i det endelige handlingsprogrammet. Tiltakene fremstår i sin nåværende form som enten utilstrekkelig konkretisert eller uten tydelig innholdsavgrensning, jf. vurderingene i saksutredningen.

Ny tiltakstekst for tiltak 2.3.3 foreslås som følger: «*Ta i bruk og videreutvikle verktøy, metoder og innsikter fra StimuLab-prosjektet «Sammen om arealene», med særlig vekt på implementering av Kompass Lister som felles regional verktøykasse for mer helhetlig, inkluderende og bærekraftig arealforvaltning.*»

Vedlagt følger saksutskrift av sak 16/26.

Ved henvendelse angående saken vennligst referer til saksnr. 20/04284.

Med hilsen

Nina Elise Nissestad
Samfunnsplanlegger

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Saksutskrift - Regionplan Lister 2030 - Handlingsprogram 2027-2030

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 20/04284-23
Saksbehandler Nina Elise Nissestad

Regionplan Lister 2030 - Handlingsprogram 2027-2030

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	22.04.2026	16/26

Formannskapet har behandlet saken i møte 22.04.2026 sak 16/26

Møtebehandling**Votering**

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak**Nr. 1**

Kvinesdal kommune er positiv til at Agder fylkeskommune reviderer handlingsprogrammet til Regionplan Lister 2030 med sikte på å redusere antall tiltak og tydeliggjøre prioriteringene. Dette anses å styrke realismen og målrettingen i handlingsprogrammet og gjøre det bedre egnet som et operativt verktøy for å realisere målene i Regionplan Lister 2030.

Nr. 2

Kvinesdal kommune er også positiv til at tiltak fra det tidligere handlingsprogrammet (2021–2024) ikke videreføres i det nye handlingsprogrammet.

Nr. 3

Kvinesdal kommune anbefaler at tiltakene 1.4.2, 1.5.4, 2.5.2 og 4.4.3 konkretiseres og avgrenses ytterligere før de eventuelt tas inn i det endelige handlingsprogrammet. Tiltakene fremstår i sin nåværende form som enten utilstrekkelig konkretisert eller uten tydelig innholdsavgrensning, jf. vurderingene i saksutredningen.

Ny tiltakstekst for tiltak 2.3.3 foreslås som følger:

«Ta i bruk og videreutvikle verktøy, metoder og innsikter fra StimuLab-prosjektet «*Sammen om arealene*», med særlig vekt på implementering av Kompass Lister som

felles regional verktøykasse for mer helhetlig, inkluderende og bærekraftig arealforvaltning.»

Regionplan Lister 2030 - Handlingsprogram 2027-2030

Kommunedirektørens innstilling:

Nr. 1

Kvinesdal kommune er positiv til at Agder fylkeskommune reviderer handlingsprogrammet til Regionplan Lister 2030 med sikte på å redusere antall tiltak og tydeliggjøre prioriteringene. Dette anses å styrke realismen og målrettingen i handlingsprogrammet og gjøre det bedre egnet som et operativt verktøy for å realisere målene i Regionplan Lister 2030.

Nr. 2

Kvinesdal kommune er også positiv til at tiltak fra det tidligere handlingsprogrammet (2021–2024) ikke videreføres i det nye handlingsprogrammet.

Nr. 3

Kvinesdal kommune anbefaler at tiltakene 1.4.2, 1.5.4, 2.5.2 og 4.4.3 konkretiseres og avgrenses ytterligere før de eventuelt tas inn i det endelige handlingsprogrammet. Tiltakene fremstår i sin nåværende form som enten utilstrekkelig konkretisert eller uten tydelig innholdsavgrensning, jf. vurderingene i saksutredningen.

Ny tiltakstekst for tiltak 2.3.3 foreslås som følger:

«Ta i bruk og videreutvikle verktøy, metoder og innsikter fra StimuLab-prosjektet «*Sammen om arealene*», med særlig vekt på implementering av Kompass Lister som felles regional verktøykasse for mer helhetlig, inkluderende og bærekraftig arealforvaltning.»

Vedlegg

Høring_ Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030

Høringsbrev handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister

Høringsforslag_ handlingsprogram 2027-2030_ Regionplan Lister 2030

Særutskrift fylkesutvalgets vedtak_ høring av forslag til handlingsprogram Regionplan Lister

Vedlegg_ de viktigste tiltakene fra ungdommen

Vedlegg_ tiltak fra tidligere handlingsprogram som ikke foreslås videreført

Saken kort fortalt

Agder fylkeskommune har sendt på høring forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030. Revisjonen skal styrke tiltak som gir merverdi for hele regionen og løfte innspill fra barn og unge. Regionplan Lister 2030 videreføres uten endringer. Høringsfristen er 31. mai 2026.

Revisjonen legger særlig vekt på:

- færre og tydeligere tiltak
- klarere ansvarsforhold og samarbeidspartnere

- tiltak som er realistiske å gjennomføre innen 2030
- prioritering av tiltak med regional effekt

Saken fremlegges formannskapet til behandling i samsvar med *Delegeringsreglement for Kvinesdal kommune*, del I, punkt 3.2.1.

Bakgrunn

Regionplan Lister 2030 beskriver hvordan Listerregionen skal utvikles i årene framover. Målet er å gjøre Lister til en bærekraftig region – miljømessig, sosialt og økonomisk – og til et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår for innbyggerne. Planen skal bidra til økt samskaping og gjøre kommunene i Lister til enda mer attraktive steder å bo.

Listerplanen, sammen med det første handlingsprogrammet for perioden 2021–2024, ble vedtatt av fylkestinget i februar 2021.

Agder fylkesting vedtok rulleringen av handlingsprogrammet for Regionplan Lister 2030 i mai 2025 (sak 14/25), mens selve regionplanen videreføres uten endringer. Rulleringen la særlig vekt på god medvirkning fra barn og unge, og dialog med aktørene i Listersamarbeidet. Dette er fulgt opp gjennom dialogmøter og medvirkningsverksteder.

Rammene for rulleringsarbeidet:

- Redusere antall tiltak og sikre at de kan realiseres innen 2030
- Ta ut tiltak som er gjennomført, ikke lenger aktuelle eller gjennomføres uansett
- Prioritere tiltak som gir størst effekt for å nå planens mål
- Prioritere tiltak med verdi for hele Listerregionen
- Forbedre tiltakstekster for tydelighet og vurdering av fremdrift
- Tydeliggjøre ansvar og nødvendige samarbeidspartnere
- Avklare tilgjengelige ressurser på forhånd
- Vektlegge innspill fra barn og unge

Revidert handlingsprogram for perioden 2027–2030 består av 45 tiltak. Mange er omformulert, og ansvar og samarbeidspartnere er oppdatert. Tiltak som ungdom prioriterte, er markert med blå bakgrunn, og tiltak som ikke videreføres fra tidligere handlingsprogram, er samlet i eget vedlegg, se saksvedlegg.

I høringsrunden ønsker fylkeskommunen innspill på:

- Hvilke av de foreslåtte tiltakene som anses som de viktigste
- Om det er tiltak som ikke bør prioriteres
- Om noen tiltak bør omformuleres for å gjøre dem tydeligere
- Eventuelle merknader til hvilke aktører som er foreslått med ansvar eller som samarbeidspartnere for de enkelte tiltakene
- Om det mangler tiltak som bør tas inn i det endelige handlingsprogrammet

Dersom det foreslås nye tiltak, må disse oppfylle følgende kriterier:

- Tiltakene skal ikke være generelle og overordnede, men tydelige og konkrete slik at det fremgår hva som skal gjennomføres
- Tiltakene skal være realistiske å gjennomføre innen 2030
- Forslaget skal inneholde informasjon om ansvarlig aktør og eventuelle samarbeidspartnere. Der det er mulig, bør det også være avklart at ansvarlig aktør har ressurser til å gjennomføre tiltaket
- Det skal fremgå hvilke av de 20 delmålene i planen tiltaket skal bidra til å oppnå

Etter høringsperioden vil fylkeskommunen gå i dialog med Listersamarbeidet for å gjennomgå innspillene og utarbeide et revidert forslag til handlingsprogram. Dette skal sluttbehandles i løpet av høsten.

Vurdering

Kommunedirektøren mener det er et hensiktsmessig grep at fylkeskommunen reduserer antall tiltak i handlingsprogrammet. Dette styrker prioriteringene og øker handlingsprogrammets realisme og gjennomførbarhet i arbeidet med å nå målene i Listerplanen.

Kommunedirektøren har ingen merknader til tiltakene som foreslås tatt ut av handlingsprogrammet. Ett av disse – anbefalingen om at alle kommunene i Lister innfører femdagers skole – ligger innenfor et politikkområde der kommunene har ulike politiske vurderinger og syn på egnede virkemidler. Selv om intensjonen bak tiltaket omhandler viktige samfunnsforhold, vurderes tiltaket som lite egnet som et felles regionalt tiltak.

Når det gjelder tiltakene i det foreslåtte handlingsprogrammet, har kommunedirektøren følgende vurderinger:

Tiltak	Kommentar
1.4.2: Legge til rette for bærekraftig bygging av nye fritidsboliger.	Tiltaket fremstår som for lite konkret til å fungere som et operativt tiltak i handlingsprogrammet. Det er uklart hva som skal gjøres, hvilke virkemidler som skal tas i bruk og hvordan måloppnåelse skal vurderes. Begrepet «bærekraftig bygging» er dessuten så vidt at tiltaket kan praktiseres svært ulikt mellom kommunene, og det blir dermed vanskelig å følge opp og rapportere på i planperioden.
1.5.4: Etablere felles retningslinjer for kommunale utsmykningsprogram som sørger for at kunstnerisk utsmykking inkluderes tidlig i planlegging av offentlige bygg.	Tiltaket er uklart formulert, og det er vanskelig å se hva som konkret menes med å etablere «felles retningslinjer» for utsmykking av offentlig bygg. Realisering av tiltaket forutsetter både faglig og organisatorisk forankring i kommunenes plan-, bygg- og eiendomsfaglige miljøer. Med kulturnettverket som ansvarlig fremstår gjennomføringen som lite realistisk.
2.3.3: Ta i bruk verktøyene som er blitt utviklet i Stimulab-prosjektet og i veiledningspakken for kommunens arealdel for Agder.	Stimulab-prosjektet « <i>Sammen om arealene</i> » har gitt regionen et viktig grunnlag for mer helhetlig og inkluderende arealforvaltning. Hovedresultatet Kompass Lister er et nyttig digitalt verktøy med potensial for regional standardisering og bedre samarbeid. Gitt bakgrunnen for prosjektet, nemlig de økende konfliktene rundt arealbruken, vurderes det som viktig at resultatene sikres videre oppfølging på <i>systemnivå</i> , der Listersamarbeidet gis en nøkkelrolle for å sikre implementering. Tiltaksteksten sikrer ikke

	dette. Å inkludere veiledningspakken for kommuneplanens areadel for Agder, som fylkeskommunen har utarbeidet og som kommunene kan bruke dersom de ønsker det, fremstår som lite hensiktsmessig i tiltaket. En veiledningspakke er i sin natur et støtteverktøy, ikke en standardisert arbeidsmetode. Kommuner har ulike lokale forutsetninger, arealutfordringer og politiske prioriteringer, og må derfor selv vurdere hvilke deler av veiledningen som er relevante og hensiktsmessige for deres situasjon. Det forslås derfor ny tiltakstekst (se innstillingen) som skal sikre oppfølging av resultatene fra StimuLab-prosjektet på systemnivå, der Listersamarbeidet har hovedansvaret; Listersamarbeidet skal koordinere oppfølgingen på systemnivå og støtte kommunene i å integrere verktøyene i sitt plan- og utviklingsarbeid.
2.5.2: Etablere et fond med offentlig og privat kapital som kan markedsføre reiselivstilbud ut mot det internasjonale markedet.	Tiltaket fremstår som svært ambisiøst. Å etablere og forvalte et fond med både offentlige og privat kapital for internasjonal reiselivsmarkedsføring er en omfattende oppgave som krever betydelig politisk forankring, økonomiske vedtak og profesjonell administrativ kapasitet. Dette ligger normalt utenfor næringsforeningens rolle og ansvarsområde, og tiltaket vurderes derfor som lite gjennomførbart.
4.4.3: Lage felles retningslinjer for medvirkning av barn og unge i alle kommuner. Slik at barn og unge kan delta i alle viktige prosesser og påvirke beslutninger	Tiltaket fremstår som lite konkret og vanskelig å operasjonalisere. Det er uklart hva som menes med «felles retningslinjer» og hvilke prosesser tiltaket skal gjelde. Formuleringen antyder at barn og unge skal involveres i alle viktige beslutningsprosesser, noe som både er uklart definert og lite realistisk i praksis. Medvirkning er allerede regulert gjennom eksisterende ordninger og lovverk, og det er behov for en tydeligere avgrensning av mål, innhold og omfang dersom tiltaket skal fungere som et operativt tiltak i handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har utarbeidet forslag til ny tiltakstekst for ett av tiltakene. For de øvrige tiltakene vurderes det ikke som hensiktsmessig å foreslå alternative formuleringer, ettersom de fremstår som for lite konkretisert og mangler tydelig avgrensning av innhold. Av denne grunn vurderer tiltakene også som lite gjennomførbare.

Konklusjon

Kommunedirektøren vurderer at rulleringen av handlingsprogrammet er godt gjennomført, og støtter fylkeskommunens arbeid med å tydeliggjøre, prioritere og avgrense tiltakene. Dette gir et

mer realistisk og målrettet handlingsprogram som bedre understøtter målsettingene i Regionplan Lister 2030.

Kommunedirektøren tilrår at høringsuttalelsen, i tråd med vurderingene i saksfremstillingen, oversendes fylkeskommunen.

RETT UTSKRIFT

DATO 22.april.2026

Fra: "Lister Friluftsråd" <lister@friluftsråd.no>
Sendt: onsdag 13. mai 2026 14:40:28
Til: "AFK.Postmottak" <postmottak@agderfk.no>
Kopi: "Felles postmottak (Far)" <post@farsund.kommune.no>; "flekkefjord post" <post@flekkefjord.kommune.no>; "Postmottak Hægebostad kommune" <post@haegbostad.kommune.no>; "KVI.Post" <post@kvinesdal.kommune.no>; "post@lyngdal.kommune.no" <post@lyngdal.kommune.no>; "Postmottak" <post@sirdal.kommune.no>
Emne: Høringssvar, sak 25/13303
Vedlegg: Saksutskrift fra styremøte Lister friluftsråd 05.05.26.pdf

Styret i Lister friluftsråd har d. 5. Mai 2026 vedtatt vedlagte høringsuttalelse til Høring av Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.
Styret vedtok at kopi av høringsuttalelsen også sendes berørte kommuner.

Med hilsen

Christian Landmark
Daglig leder
Lister friluftsråd

Saksutskrift fra styremøte i Lister friluftsråd

Dato: Tirsdag 05.05.26 kl. 12.30 - 14.45

Sted: Langøy kystledhytte.

Til stede: Ole Roald Danielsen (styreleder, Flekkefjord), Marianne Rossevatn (nestleder, Hægebostad), Dag R. Fredriksen (Kvinesdal), Ingeborg S. Kvæven (Sirdal, på Teams), Trond Mossmann (Lyngdal)

Forfall: Anne Svendsvoll (Farsund), og Jostein A. Kydland (Farsund).

Fra adm.: Christian Landmark.

Saksliste

09/26 Orientering om økonomi, stab og høringer

Høringer

Forslag til innspill til [Høring av Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030:](#)

Innspill til spørsmål 3: Bør noen tiltak omformuleres for å gjøre dem mer tydelig?

Tiltak 1.3.1: «*Rydde, merke og skilte nye og eksisterende turstier med ulik vanskelighetsgrad og innhold på tvers av kommunene, og med spesiell oppmerksomhet på tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne.*» bør utvides til å inkludere flere former for tiltak i utemiljø og tilrettelegging for friluftsliv, både informasjon om friluftsmuligheter, styrke tilbud om frilftsaktiviteter i regionen og arbeid med å sikre og ved behov tilrettelegge arealer med bred friluftsinnteresse, slik som badeplasser, utfartsparkeringer mv.

Vedtak:

Innspill til [Høring av Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030](#), spørsmål 3:

Tiltak 1.3.1: «*Rydde, merke og skilte nye og eksisterende turstier med ulik vanskelighetsgrad og innhold på tvers av kommunene, og med spesiell oppmerksomhet på tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne.*» bør utvides til å inkludere flere former for tiltak i utemiljø og tilrettelegging for friluftsliv, både informasjon om friluftsmuligheter, styrke tilbud om frilftsaktiviteter i regionen og arbeid med å sikre og ved behov tilrettelegge arealer med bred friluftsinnteresse, slik som badeplasser, utfartsparkeringer mv.

Lister friluftsråd

Ole Roald Danielsen
styreleder

Marianne Rossevatn
nestleder

Ingeborg Selma Kvæven

Dag R. Fredriksen

Trond Mossmann

Notat innspill fra Lister Næringsforening

Innledning

I dette notatet oppsummeres innspill fra en workshop som plankoordinator for Regionplan Lister 2030 fra Agder fylkeskommune gjennomførte med styret for Lister Næringsforening 11. mai 2026. Målet for workshopen var å utfordre styret i Lister Næringsforening til å prioritere tiltak til det nye handlingsprogrammet for Regionplan Lister 2030, som var på høring mellom februar og mai 2026.

Slik ble workshopen gjennomført

Metoden som ble brukt for workshopen er basert på metoder for arbeidsverksteder som avdeling for samfunn, plan og miljø i fylkeskommunen har utarbeidet for veiledningen av kommuner. Disse er publisert på fylkeskommunens nettsider: [Arbeidsverksteder - Agder fylkeskommune](#).

Først fikk styremedlemmene en kort presentasjon om Regionplan Lister 2030 og om den pågående høringen av det nye handlingsprogrammet til planen. Etterpå ble styret delt inn i to grupper. Begge grupper fikk en kortbunke med 25 utvalgte tiltak fra høringsforslaget til handlingsprogrammet. Så skulle gruppene gå gjennom tiltakskortene og plassere dem under ett av kategoriene på et stort papirark, enten under

1. «Viktigst»
2. «Også viktig»
3. «Mindre viktig»
4. eller utenfor arket hvis de syntes at et tiltak ikke var viktig i det hele tatt.

Etter dette fikk begge grupper muligheten til å presentere hvilke tiltak de har valgt ut som de viktigste og begrunne sine valg. Bildene på de neste to sidene viser prioriteringene fra de to gruppene.

[illegible]

Oppsummering fra workshopen

Begge grupper var enige om at dette tiltaket bør prioriteres:

- «*Styrke dialogarenaer og samarbeidet mellom næringslivet, ungdomsskolene og videregående skole om behovet i arbeidsmarkedet (f.eks. «bli-kjent-dag»), og styrke ordninger for bedriftsbesøk, hospitering og praksisplasser.*» Styret mente det er viktig at unge må få lyst til å bo, jobbe og å etablere seg i Lister. Dette tiltaket henger tett sammen med følgende tiltak: «*Jobbe systematisk med muligheter for utdanning og arbeid for å få flere i jobb (blant annet gjennom etablering av flere kvalifiserende møteplasser slik som f.eks. Jobbskolen og Ung Arena, og et mer bevisst arbeid med utformingen av stillingsannonser.*» Det ble i denne sammenheng kommentert at rådgivere fra de videregående skolene må ha god kjennskap til næringslivet i regionen.

I tillegg mente den ene gruppen at følgende tiltak vil være viktigst å gjennomføre:

- «*Etablere dialogarenaer for å ta del i den nasjonale utviklingen og satsingen på beredskap og forsvar.*»
- «*Etablere et fond med offentlig og privat kapital som kan markedsføre regionens reiselivstilbud ut mot det internasjonale markedet.*»
- «*Jobbe målrettet med nytenking og innovasjon i utviklingen av tjenester, blant annet ved bruk av kunstig intelligens.*» (Dette mente gruppen må være en selvfølge.)
- «*Arbeide målrettet med utdanning, rekruttering og videreutdanning og med å beholde nødvendig fagkompetanse i listerregionen.*»

Den andre gruppen valgte, i tillegg til tiltaket helt øverst, disse tiltakene som de mener er viktigst å gjennomføre:

- «*Jobbe for at verdiskaping knyttet til datasenteretableringer og havvindprosjekter tilfaller regionen.*» (Her ble det kommentert at det er vesentlig at kommunene samarbeider med hverandre.)
- «*Arbeide for at listerregionen tar mer aktivt del i traineeprogrammet Trainee Lister.*»
- «*Opprettholde og videreutvikle en effektiv og framtidsrettet videregående skole- og tilbudsstruktur som er tilpasset elevtallsutviklingen og arbeidslivets behov.*»
- «*Legge til rette for innovasjonssentra i regionen hvor bedrifter kan gå sammen med akademia for å styrke forsknings- og utviklingsarbeidet.*»
- «*Styrke og videreutvikle prosjektet «Region Lister» (<https://regionlister.no/>).*» (Styret mente at hvis dette skal fungere må det offentlige sikre midler til driften.)

Oppsummert viser gruppearbeidet at styret er mest opptatt av å iverksette tiltak relatert til økt verdiskaping i regionen og tiltak som bidrar til å styrke utdanning og kompetanse.

Sammenlignet med tiltakene over mente styret at følgende tiltak er *mindre viktig* å prioritere de neste årene:

- Når det gjelder **likestilling** syntes styret at det er viktigere å jobbe systematisk med en holdningsendring over tid enn å prioritere at alle kommuner og flere bedrifter blir sertifisert under ordningen «Likestilt arbeidsliv». Styret er med andre ord skeptisk til at en slik sertifisering er tilstrekkelig for å få til denne holdningsendringen.
- Når det gjelder **samferdsel** mente styret at det er viktigere å prioritere å få elever til og fra skole enn å utvikle og prøve ut nye kollektive mobilitetsløsninger. Og istedenfor å prioritere å styrke utviklingen rundt togstasjonene med boliger og næringsvirksomhet, og utvikle reiselivstilbud i tilknytning til stasjonene, bør man heller prioritere å jobbe for at toget faktisk går som rutetabellen tilsier.
- Å jobbe videre med **reiselivsutvikling** i Lister er viktig, men styret er litt skeptisk til effekten av Listers reiselivstrategi (Utvikling av Lister som reisemål mot 2035 – fra ord til handling). Her er styret av den oppfatning at det etter tre år har vært lite handling.
- Det er viktig å prioritere **læreplasser**, men her må man sikre at både offentlig og privat sektor tilpasser antallet læreplasser til behovet. Det vil si at man må unngå å ha for mange læringer i områder der behovet er lavt.
- Styret mente at det å satse på **sirkulærøkonomi** og industriell symbiose, f.eks. å legge til rette for å utnytte spillvarme, er mindre viktig å prioritere. Heller ikke å jobbe for at entreprenørskap tas inn i hele utdanningsløpet bør prioriteres i forhold til andre tiltak.

Styret mente generelt at 45 tiltak, slik de står i høringsforslaget, fortsatt er mange. Styret anbefalte at fylkeskommunen velger kun 10 tiltak som bør få høyeste prioritet og at disse går inn i en «årsplan» (det vil si i handlings- og økonomiplanen). Det er viktig at fylkeskommunen, og andre aktører som har ansvaret for å gjennomføre disse prioriterte tiltakene, må ha eierskap til dem.

Notat

Til	
Kopi til	
Vår ref.	26/888-5
Saksbehandler	Joakim Damkås
Dato	19.05.2026

Høringssvar fra Lyngdal kommune

Vi viser til mottatte høring på handlingsprogram for Regionplan Lister 2027-2030.

Følgende tiltak vurderes som viktigst for Listerregionen:

2.1.3 Etablere dialogarenaer for å ta del i den nasjonale utviklingen og satsingen på beredskap og forsvar.

2.3.2 Styrke samordning av næringsarealer og infrastruktur (veg, sjø, og jernbane, el-forsyning og bredbånd) i Lister, f.eks. ved å utarbeide en felles strategi for næringsarealer er viktig

2.4.3 Jobbe for at verdiskaping knyttet til datasenteretableringer og havvindprosjekter tilfaller regionen.

4.1.6 Skape flere muligheter for sommerjobb for ungdommer.

Tiltak som ikke bør prioriteres:

Lyngdal kommune har ingen innspill til tiltak som bør fjernes nå.

Tiltak som bør omformuleres:

2.3.1 Videreutvikle det politiske og administrative samarbeidet i Lister, her bør det legges til et nytt underpunkt som omhandler det digitale samarbeidet som foregår i Lister via DDV og DIGIAgder. Dette gir en felles plattform for utrulling av nasjonale komponenter og nasjonal påvirkning.

Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere:

1.4.1 Styrke og videreutvikle prosjektet «Region Lister» (<https://regionlister.no/>)

3.2.1 Utvikle og prøve ut nye kollektive mobilitetsløsninger som er fleksible, universelt utformet og har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud (f.eks. bestillingstjenester som AKT «Svipp», med mer).

4.5.1 Jobbe målrettet med nytenking og innovasjon i utviklingen av tjenester, blant annet ved bruk av kunstig intelligens.

4.5.2 Øke og vedlikeholde den digitale kompetansen hos ansatte i offentlig sektor
Merknadene fremgår av saksutredningen og går i hovedsak på kommunens mulighet til å finansiere tiltakene.

Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør.

3.5.2 Fylkeskommunen har allerede bevilget 17 millioner til opprustning av FV4080. Gitt den forventede etablering på Hausvik og dets betydning for regionen anbefales opprusting av FV4080.

3.5.3 Etablere et styrket interkommunalt samarbeid om beredskap og infrastruktur, inkludert felles avtale om beredskap mellom kommunene og arbeid for å få styrket EKOM beredskap i regionen (tilsvarende KEIV prosjektet).

3.5.4 I samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter bidra til at viktig sivil infrastruktur i Lister som havner, flyplass, adkomstveier og strømforsyning til disse er tilrettelagt for- og tilgjengelig i ekstremsituasjoner

Saksframlegg

Vår ref. 26/888 - 3
Saksbehandler Joakim Damkås
Dato 30.04.2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
025/2026	Kommunestyret	07.05.2026

Høringssvar - handlingsprogram for Regionplan Lister 2027 - 2030

Kommunedirektørens anbefaling

Lyngdal kommune sender følgende høringssvar til handlingsprogram for Regionplan Lister 2027-2030

Følgende tiltak vurderes som viktigst for Listerregionen:

2.1.3 Etablere dialogarenaer for å ta del i den nasjonale utviklingen og satsingen på beredskap og forsvar.

2.3.2 Styrke samordning av næringsarealer og infrastruktur (veg, sjø, og jernbane, el-forsyning og bredbånd) i Lister, f.eks. ved å utarbeide en felles strategi for næringsarealer er viktig

2.4.3 Jobbe for at verdiskaping knyttet til datasenteretableringer og havvindprosjekter tilfaller regionen.

4.1.6 Skape flere muligheter for sommerjobb for ungdommer.

Tiltak som ikke bør prioriteres:

Lyngdal kommune har ingen innspill til tiltak som bør fjernes nå.

Tiltak som bør omformuleres:

2.3.1 Videreutvikle det politiske og administrative samarbeidet i Lister, her bør det legges til et nytt underpunkt som omhandler det digitale samarbeidet som foregår i Lister via DDV og DIGIAgder. Dette gir en felles plattform for utrulling av nasjonale komponenter og nasjonal påvirkning.

Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere:

1.4.1 Styrke og videreutvikle prosjektet «Region Lister» (<https://regionlister.no/>)

3.2.1 Utvikle og prøve ut nye kollektive mobilitetsløsninger som er fleksible, universelt utformet og har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud (f.eks. bestillingstjenester som AKT «Svipp», med mer).

4.5.1 Jobbe målrettet med nytenking og innovasjon i utviklingen av tjenester, blant annet ved bruk av kunstig intelligens.

4.5.2 Øke og vedlikeholde den digitale kompetansen hos ansatte i offentlig sektor

Merknadene fremgår av saksutredningen og går i hovedsak på kommunens mulighet til å finansiere tiltakene.

Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør

3.5.2 *Etablere et styrket interkommunalt samarbeid om beredskap og infrastruktur, inkludert felles avtale om beredskap mellom kommunene og arbeid for å få styrket EKOM beredskap i regionen (tilsvarende KEIV prosjektet).*

3.5.3 *I samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter bidra til at viktig sivil infrastruktur i Lister som havner, flyplass, adkomstveier og strømforsyning til disse er tilrettelagt for- og tilgjengelig i ekstremsituasjoner.*

Sammendrag

Agder fylkeskommune ber kommunene om innspill på følgende punkter:

- Hvilke tiltak som vurderes som viktigst for Listerregionen
- Tiltak som ikke bør prioriteres
- Tiltak som bør omformuleres for tydelighet
- Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere
- Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør

Kommunedirektøren foreslår å støtte hovedretningen i handlingsprogrammet, og foreslår noen justeringer basert på kommunens handlingsrom og lokale prioriteringer.

Bakgrunn for saken

Agder fylkeskommune har sendt forslag til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030 på høring. **Høringsfristen er 31. mai 2026.**

Regionplan Lister 2030 er et overordnet strategisk dokument som gjelder for de seks Lister-kommunene: Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal. Planen ligger fast; det er handlingsprogrammet som nå rulleres.

Handlingsprogrammet inneholder 45 foreslåtte tiltak som skal bidra til å nå hovedmålet om å utvikle Lister til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region, med gode og likeverdige levekår og et attraktivt lavutslippssamfunn.

Forslaget er utarbeidet av en arbeidsgruppe med fagpersoner fra Agder fylkeskommune og Listersamarbeidet, og bygger på en bred medvirkningsprosess med blant annet ungdomsråd, eldreråd, ordførere, kommunedirektører, fagnettverk og Lister Næringsforening.

Kommunestyret 07.05.2026

Behandling:

Alternativt Forslag, foreslått av Ken Mario Kvinlaug, Industri- og Næringspartiet :
Alternativt forslag:

Kommunedirektørens anbefaling vedtas med følgende endring:

Tiltak 2.4.3 «Jobbe for at verdiskaping knyttet til datasenteretableringer og havvindprosjekter tilfaller regionen» tas ut av høringssvaret, og tilhørende omtale av tiltaket fjernes fra høringsvaret.

Nytt punkt 3.5.2 transport, kommunikasjon og samfunnsikkerhet, foreslått av Steinar Bjørnstøl, Venstre:

Fylkeskommunen har allerede bevilget 17 millioner til opprustning av FV4080. Gitt den forventede etablering på hausvik og dets betydning for regionen anbefales opprusting av fv 4080

Sigurd Myhre /SP, foreslått av Sigurd Myhre, Senterpartiet :

Tiltak 2.4.3. «Jobbe for at verdiskaping knyttet til datasenteretableringer tilfaller regionen» tas ut av høringssvaret, og tilhørende omtale av tiltaket fjernes fra høringsvaret.

Hildegunn Pedersen, FrP var ikke tilstede i sak 25/2026.

28 stemmeberettigede.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag fra INP: Alternativt Forslag

Ken Mario Kvinlaug (INP), Andre partier: V, INP

For: 3 stemmer (11%) - INP 1, V 2 - **og falt.**

Stemmer:

Steinar Bjørnstøl (V)

Susanne Vatland (V)

Ken Mario Kvinlaug (INP)

Mot: 25 stemmer (89%) - AP 3, FRP 9, H 5, KrF 5, SP 3

Stemmer:

Eivind Arnt Husøy (AP)

Bernt Mushom (H)
Jon-Are Åmland (KrF)
Reidun Bakken (KrF)
Tønnes Seland (SP)
Bjørn Arild Naglestad (FRP)
Torbjørn Hellås (FRP)
Jan Egil Telhaug (FRP)
Freddy Åkseth (FRP)
Anne Kristine Høyland (FRP)
Bodil Stensrud (H)
Stein Asle Johnsen (H)
Kjerstin Lianes Kjøndal (KrF)
Børge Sundnes (KrF)
Ingrid Grøvan (KrF)
Maria Dragland (AP)
Johan Ekeland (AP)
Sigurd Myhre (SP)
Thor Ove Aas (SP)
Maren Therese Skoland (FRP)
Alexandru Titi Georgescu (FRP)
Pål Mejlænder (FRP)
Øyvind Berntsen (H)
Mary-Ann Skårdal (H)
Unni Nilsen Husøy (FRP)

Votering nr 2 - Votering over forslag

Forslag fra Sigurd Myhre, SP

For: 3 stemmer (11%) - SP 1, V 2 - **og falt.**

Stemmer:

Steinar Bjørnstøl (V)
Sigurd Myhre (SP)
Susanne Vatland (V)

Mot: 25 stemmer (89%) - AP 3, FRP 9, H 5, INP 1, KrF 5, SP 2

Stemmer:

Eivind Arnt Husøy (AP)
Bernt Mushom (H)
Jon-Are Åmland (KrF)
Reidun Bakken (KrF)
Tønnes Seland (SP)
Bjørn Arild Naglestad (FRP)
Torbjørn Hellås (FRP)
Jan Egil Telhaug (FRP)
Freddy Åkseth (FRP)
Anne Kristine Høyland (FRP)
Bodil Stensrud (H)
Stein Asle Johnsen (H)
Kjerstin Lianes Kjøndal (KrF)

Børge Sundnes (KrF)
Ingrid Grøvan (KrF)
Maria Dragland (AP)
Johan Ekeland (AP)
Thor Ove Aas (SP)
Ken Mario Kvinlaug (INP)
Maren Therese Skoland (FRP)
Alexandru Titi Georgescu (FRP)
Pål Mejlænder (FRP)
Øyvind Berntsen (H)
Mary-Ann Skårdal (H)
Unni Nilsen Husøy (FRP)

Votering nr 3 - Votering over forslag

Forslag fra Venstre: Nytt punkt 3.5.2 transport, kommunikasjon og samfunnsikkerhet

For: 28 stemmer (100%) - AP 3, FRP 9, H 5, INP 1, KrF 5, SP 3, V 2 - **og ble vedtatt.**

Stemmer:

Eivind Arnt Husøy (AP)
Steinar Bjørnstøl (V)
Bernt Mushom (H)
Jon-Are Åmland (KrF)
Reidun Bakken (KrF)
Tønnes Seland (SP)
Bjørn Arild Naglestad (FRP)
Torbjørn Hellås (FRP)
Jan Egil Telhaug (FRP)
Freddy Åkseth (FRP)
Anne Kristine Høyland (FRP)
Bodil Stensrud (H)
Stein Asle Johnsen (H)
Kjerstin Lianes Kjøndal (KrF)
Børge Sundnes (KrF)
Ingrid Grøvan (KrF)
Maria Dragland (AP)
Johan Ekeland (AP)
Sigurd Myhre (SP)
Thor Ove Aas (SP)
Susanne Vatland (V)
Ken Mario Kvinlaug (INP)
Maren Therese Skoland (FRP)
Alexandru Titi Georgescu (FRP)
Pål Mejlænder (FRP)
Øyvind Berntsen (H)
Mary-Ann Skårdal (H)
Unni Nilsen Husøy (FRP)

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 4 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 25 stemmer (89%) - AP 3, FRP 9, H 5, KrF 5, SP 3 - **og ble vedtatt.**

Stemmer:

Eivind Arnt Husøy (AP)
Bernt Mushom (H)
Jon-Are Åmland (KrF)
Reidun Bakken (KrF)
Tønnes Seland (SP)
Bjørn Arild Naglestad (FRP)
Torbjørn Hellås (FRP)
Jan Egil Telhaug (FRP)
Freddy Åkseth (FRP)
Anne Kristine Høyland (FRP)
Bodil Stensrud (H)
Stein Asle Johnsen (H)
Kjerstin Lianes Kjøndal (KrF)
Børge Sundnes (KrF)
Ingrid Grøvan (KrF)
Maria Dragland (AP)
Johan Ekeland (AP)
Sigurd Myhre (SP)
Thor Ove Aas (SP)
Maren Therese Skoland (FRP)
Alexandru Titi Georgescu (FRP)
Pål Mejlænder (FRP)
Øyvind Berntsen (H)
Mary-Ann Skårdal (H)
Unni Nilsen Husøy (FRP)

Mot: 3 stemmer (11%) - INP 1, V 2

Stemmer:

Steinar Bjørnstøl (V)
Susanne Vatland (V)
Ken Mario Kvinlaug (INP)

Kommunestyret - 025/2026 vedtak:

Lyngdal kommune sender følgende høringssvar til handlingsprogram for Regionplan Lister 2027-2030

Følgende tiltak vurderes som viktigst for Listerregionen:

2.1.3 Etablere dialogarenaer for å ta del i den nasjonale utviklingen og satsingen på beredskap og forsvar.

2.3.2 Styrke samordning av næringsarealer og infrastruktur (veg, sjø, og jernbane, el-forsyning og bredbånd) i Lister, f.eks. ved å utarbeide en felles strategi for næringsarealer er viktig

2.4.3 Jobbe for at verdiskaping knyttet til datasenteretableringer og havvindprosjekter tilfaller regionen.

4.1.6 Skape flere muligheter for sommerjobb for ungdommer.

Tiltak som ikke bør prioriteres:

Lyngdal kommune har ingen innspill til tiltak som bør fjernes nå.

Tiltak som bør omformuleres:

2.3.1 Videreutvikle det politiske og administrative samarbeidet i Lister, her bør det legges til et nytt underpunkt som omhandler det digitale samarbeidet som foregår i Lister via DDV og DIGIAgder. Dette gir en felles plattform for utrulling av nasjonale komponenter og nasjonal påvirkning.

Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere:

1.4.1 Styrke og videreutvikle prosjektet «Region Lister» (<https://regionlister.no/>)

3.2.1 Utvikle og prøve ut nye kollektive mobilitetsløsninger som er fleksible, universelt utformet og har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud (f.eks. bestillingstjenester som AKT «Svipp», med mer).

4.5.1 Jobbe målrettet med nytenking og innovasjon i utviklingen av tjenester, blant annet ved bruk av kunstig intelligens.

4.5.2 Øke og vedlikeholde den digitale kompetansen hos ansatte i offentlig sektor

Merknadene fremgår av saksutredningen og går i hovedsak på kommunens mulighet til å finansiere tiltakene.

Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør

3.5.2 *Etablere et styrket interkommunalt samarbeid om beredskap og infrastruktur, inkludert felles avtale om beredskap mellom kommunene og arbeid for å få styrket EKOM beredskap i regionen (tilsvarende KEIV prosjektet).*

3.5.3 *I samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter bidra til at viktig sivil infrastruktur i Lister som havner, flyplass, adkomstveier og strømforsyning til disse er tilrettelagt for- og tilgjengelig i ekstremsituasjoner.*

Nytt punkt 3.5.2 transport, kommunikasjon og samfunnsikkerhet:

Fylkeskommunen har allerede bevilget 17 millioner til opprustning av FV4080. Gitt den forventede etablering på Hausvik og dets betydning for regionen, anbefales opprusting av fv 4080.

Faglig vurdering

Handlingsprogrammet er et verktøy for å koordinere regional utvikling og kommunene har fått ansvar for en rekke tiltak alene og sammen med andre aktører. Kommunene bes legge handlingsprogrammet til grunn i sine budsjettprosesser.

For å forenkle det videre arbeidet med innspill ber fylkeskommunen om at vi forholder oss til punktene nevnt i bakgrunn for saken når innspillene sendes. Nedenfor gjennomgås og begrunnes kommunedirektørens forslag til svar på disse punktene

Overordnet sett mener vi at forslag til handlingsprogram samlet sett vil bidra til å nå målene i Regionplan lister og støtter hovedretningen i handlingsprogrammet, men ser at det er enkelte punkter som bør justeres sett opp mot kommunens økonomiske handlingsrom og lokale prioriteringer. Disse kommer til uttrykk blant annet i kommuneplanens samfunnsdel, budsjettvedtak og andre relevante politiske føringer. I tillegg har vi sett hen til den en nylig gjennomførte strategikonferansen. Kommunens ledergruppe har gjennomgått det foreslåtte handlingsprogrammet og kommet med sine innspill. Forøvrig er vurderingen basert på i hvilken grad tiltakene er gjennomførbare, om de er realistiske og hvilke regional effekt de vil få.

Hvilke tiltak vurderes som viktigst for Listerregionen.

I utkast til ny samfunnsdel for Lyngdal kommune er beredskap satt opp først av alle prioriterte områder. Årsaken til dette er særlig den nye sikkerhetssituasjonen i verden hvor en verdensorden basert på internasjonale avtaler, lover og regler er under press og hvor det er krig og konflikt nær Norge. *Tiltak 2.1.3 Etablere dialogarenaer for å ta del i den nasjonale utviklingen og satsingen på beredskap og forsvar.* bør derfor prioriteres.

Listerregionen må lykkes med å skape vekst og utvikling skal samfunnene bestå og blomstre. Tiltak som gir vekst bør derfor prioriteres høyt. Listerregionen har en svakere vekst i næringslivet og innbyggertall enn landet og dette kan over tid gi utfordringer for både næringsliv, kommunal tjenesteyting og samfunnslivet. Telemarksforskning peker i sin siste rapport om Lister (se regionalanalyse.no) blant annet på at den faktiske veksten (3,8%) i næringslivet i Lister var langt lavere enn den forventede veksten (8,4 %) i perioden 2016-2025.

Tiltak 2.3.2 Styrke samordning av næringsarealer og infrastruktur (veg, sjø, og jernbane, el-forsyning og bredbånd) i Lister, f.eks. ved å utarbeide en felles strategi for næringsarealer er viktig

Vi vil også trekke fram tiltak 2.4.3 *Jobbe for at verdiskaping knyttet til datasenteretableringer og havvindprosjekter tilfaller regionen.*

Her vil vi særlig peke på det potensialet havvindprosjekter har for økt verdiskaping i regionen hvor vi har eksisterende næringsaktører som er godt posisjonert for fremtidig aktivitet og infrastruktur som er godt egnet til å serve havvindmarkedet blant annet i Lyngdal og Farsund.

Avslutningsvis peker vi på tiltak 4.1.6 *Skape flere muligheter for sommerjobb for ungdommer.* Lyngdal kommune gjennomfører allerede dette tiltaket hvert år og søker eksterne midler i tillegg til å bruke egne midler. Ordningen fungerer godt som et lavterskel tiltak for arbeidspraksis, inkludering og rekruttering, og har god lokal effekt. Det bør synliggjøres at kommunene har etablert praksiser på dette området, og at styrking vil gi direkte gevinst for ungdom og næringsliv.

Tiltak som ikke bør prioriteres

Lyngdal kommune har ingen innspill til tiltak som bør fjernes nå.

Tiltak som bør omformuleres for tydelighet

I tiltak 2.3.1 Videreutvikle det politiske og administrative samarbeidet i Lister, bør det legges til et nytt underpunkt: Lyngdal kommune har gått inn i DDV og Sirdal er på vei inn. Dette åpner for et tettere, mer strukturert og kostnadseffektivt samarbeid mellom kommunene innen digitalisering, systemforvaltning og felles løsninger. I tillegg deltar alle Lister kommunene aktivt i Digi Agder (sammen med alle 25 kommunene i Fylkes + fylkeskommunen), som er koblet til KS sin nasjonale digitaliseringsstruktur. Dette gir en felles plattform for utrulling av nasjonale komponenter og nasjonal påvirkning, og bør synliggjøres som et eget deltiltak.

Merknader til ansvarlige aktører og samarbeidspartnere

Tiltak 1.4.1 *Styrke og videreutvikle prosjektet «Region Lister»* (<https://regionlister.no/>). Her har Lyngdal kommune så langt ikke funnet det riktig å prioritere fullt ut prosjektets søknad om støtte. En bør vurdere om tiltaket har tilstrekkelig robust finansiering og arbeide for at dette kommer på plass i forståelse med kommunene. Det er krevende å prioritere midler til slike prosjekter når en samtidig må effektivisere i egne tjenester.

Tiltaket 3.2.1 *Utvikle og prøve ut nye kollektive mobilitetsløsninger som er fleksible, universelt utformet og har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud (f.eks. bestillingstjenester som AKT «Svipp», med mer).* har kommunen som samarbeidspartner. Lyngdal kommune har ikke funnet rom til å prioritere AKT-Svipp etter lokal utredning i 2025. Basert på dette bør det bemerkes at kommunene har anstrengt økonomi og må prioritere strengt. Det må stilles rimelige forventninger til kommunen som samarbeidspartner i dette arbeidet slik at det ikke blir for dyrt.

Videre vil vi trekke fram 4.5.1 *Jobbe målrettet med nytenking og innovasjon i utviklingen av tjenester, blant annet ved bruk av kunstig intelligens.*

Dette arbeidet foregår allerede i DDV-samarbeidet og gjennom Digi Agder, hvor kommunene samarbeider om digital innovasjon, felles arkitektur og nye tjenesteløsninger. Lyngdal har i tillegg fått midler fra Statsforvalteren til et interregionalt prosjekt med Lyngdal som eier og Digi Agder som motor, hvor KI skal brukes til å effektivisere tjenester. Utfordringen lokalt er begrensede midler til kompetanseheving, frikjøp, kapasitet og nødvendig utviklingskompetanse. Ønske og vilje til KI-satsing er tydelig, men ressursene setter klare begrensninger. Tiltaket bør derfor prioriteres og styrkes regionalt, med finansieringsordninger som muliggjør faktisk gjennomføring.

Avslutningsvis peker vi på tiltak 4.5.2 *Øke og vedlikeholde den digitale kompetansen hos ansatte i offentlig sektor* som viktig. Dette jobbes det også med i DDV og Digi Agder. Lyngdal har imidlertid store utfordringer med ressurser til kompetanseheving, frikjøp og tilstrekkelig kapasitet. Et regionalt løft og fellestiltak innen digital kompetanse — inkludert KI — vil være nødvendig for at kommunen skal kunne ta ut gevinster av digitalisering og møte fremtidens krav.

Forslag til nye tiltak, forutsatt at de er konkrete, realistiske innen 2030 og har tydelig ansvarlig aktør

Mål 3.5 i vedtatt plan er «*Det er etablert en infrastruktur for transport og kommunikasjon som er robust, har god kapasitet og er tilpasset klimaendringer og ekstremsituasjoner.*»

Dette er et viktig mål jamfør vår prioritering av beredskap og samfunnssikkerhet.

Imidlertid er det bare foreslått ett tiltak her. Dette omhandler strekningsvis utbedring av fv. 42 gjennom Lister. Dette er selvsagt et viktig tiltak, men her burde handlingsplanen etter vårt syn hatt ambisjoner om flere tiltak. Både vei, bane, havgående transport og Lista flyplass kunne vært nevnt i egne tiltak. Listerregionens økte aktualitet i den nye sikkerhetspolitiske situasjonen er et viktig moment her.

Vi foreslår nytt tiltak 3.5.2 *Etablere et styrket interkommunalt samarbeid om beredskap og infrastruktur, inkludert felles avtale om beredskap mellom kommunene og arbeid for å få styrket EKOM beredskap i regionen* (tilsvarende KEIV prosjektet).

Tiltaket bør inn i handlingsprogrammet fordi arbeidet med felles beredskapsavtale allerede er i prosess mellom kommunene. En regional satsing på EKOM-sikkerhet vil betydelig styrke samfunnssikkerheten, særlig ved bortfall av kritisk infrastruktur. Dette gir mer robust kommunikasjon, bedre krisehåndtering og reduserer sårbarhet for hele Lister-regionen.

Videre foreslår vi et mer generelt tiltak som punkt 3.5.3

I samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter bidra til at viktig sivil infrastruktur i Lister som havner, flyplass, adkomstveier og strømforsyning til disse er tilrettelagt for- og tilgjengelig i ekstremsituasjoner.

Konsekvenser for levekår

Ingen direkte konsekvenser for levekår av innspillet. Handlingsplanen vurderes når den blir omsatt i handling hos aktørene som får ansvar for oppfølging å ha positive konsekvenser for hensynet.

Økonomiske konsekvenser

Tiltakene vil koste penger og kommunene er bedt om å prioritere dem i sine budsjetter. I vårt innspill peker vi på det begrensede økonomiske handlingrommet og foreslår sterkere regional involvering og finansiering. De foreslåtte innspillene vil dermed indirekte kunne redusere de økonomiske konsekvensene av handlingsprogrammet. Her er det også viktig å påpeke at planen ikke er bindende for kommunen - den inneholder ingen planbestemmelser.

Konsekvenser for klima og miljø

Ingen direkte konsekvenser for hensynet. Det foreslås ikke endringer som svekker hensynet selv om det kan diskuteres om prioritering av vekst og utvikling kan ha negative konsekvenser. Til det er det å anføre at det viktige er hvordan veksten skjer og gjennom god planlegging kan vekst i Lyngdal bidra til positive konsekvenser i det store bildet.

Vedlegg:
Høringsbrev
Høringsforslag

AGDER FYLKESKOMMUNE
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Vår dato: 17.06.2026

Vår ref.: 202403864-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 25/13303-52

Saksbehandler: Marilyn Marskar/

22959778/mmar@nve.no

NVEs uttalelse - Høring - Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030

Vi viser til høringsbrev datert 11.02.2026 med forslag til handlingsprogram 202 – 2030.

Regionplan Lister 2030 er et overordnet, strategisk styringsdokument for utviklingen av de seks kommunene i Listerregionen; Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal. Hovedmålet med planen er å utvikle Lister til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region – et attraktivt lavutslippssamfunn med gode og likeverdige levekår.

Om NVE

NVE er nasjonal sektormyndighet for flom, erosjon, skred, vassdrag, grunnvann og energi. I tillegg veileder vi om forebygging av skader fra overvann og forvaltning av vassdrags- og energirelaterte kulturminner. Som høringsinstans skal vi bidra til at nasjonale og vesentlige regionale interesser innenfor våre saksområder blir ivaretatt.

NVES uttalelse

Som energimyndighet støtter vi at dere setter fokus på utnyttelse av overskuddsvarme under Mål 2.4 - *Regionen har tatt en sterk posisjon i det grønne skiftet og preges i høy grad av sirkulærøkonomi* og delmål 2.4.2 *Legge til rette for å utnytte spillvarme til eksisterende og planlagte bedrifter.*

Ved å bruke mer av overskuddsvarmen kan vi spare strøm og energi, redusere kostnader og bruke den frigjorte energien til andre formål. Det vil også kunne avlaste kraftnettet. Dette er et viktig tiltak mot et lavutslippssamfunn.

Når fylkeskommunen og kommuner ønsker å legge til rette for samlokalisering av næringer som kan har overskuddsvarme og som kan utnytte overskuddsvarme, så er det viktig å få fokus på dette allerede i arealplaner. Det er i arealplaner at arealbruken avklares og det kan settes av areal til nødvendig infrastruktur til å få til en slik deling, samt at det settes av areal til næring som kan utnytte overskuddsvarmen i dag eller i fremtiden.

Vi viser til Statlige planretningslinjer for klima og energi punkt 4.3 om arealplanlegging:

- d. For å nå lavutslippssamfunnet skal planmyndigheten aktivt legge til rette for at transport, bosetting og næringsaktiviteter kan skje med så lave utslipp som mulig og at det tilrettelegges for effektiv og fleksibel energibruk.
- i. Kommunene skal legge til rette for utnyttelse av lokale varme- og kjølekilder, herunder overskuddsvarme. Kommunene skal også legge til rette for fjernvarme eller andre felles løsninger for varme- og kjøleforsyning der det er hensiktsmessig.

De samme planretningslinjene har også føringer for sirkulær økonomi:

- j. Ved planlegging av nye områder for utbygging, fortetting eller transformasjon, skal planmyndigheten vurdere hvordan tilrettelegging for sirkulære løsninger kan bidra til reduserte klimagassutslipp og klimatilpasning, f.eks. samlokalisering, massehåndtering og god infrastruktur for ombruk og avfall.

For mer omtale se [Veileder: Statlige planretningslinjer \(SPR\) for klima og energi - miljødirektoratet.no](https://veileder.statligeplanretningslinjer.no)

Vi ønsker dere lykke til med videre planarbeid. Ta gjerne kontakt med oss hvis det er spørsmål til våre saksområder.

Med hilsen

Peer Sommer-Erichson
Fung. seksjonssjef

Marilyn Marskar
Seniorrådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

AGDER FYLKESKOMMUNE

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I AGDER

Fra: Helene Jerstad Kleven <Helene.Jerstad.Kleven@kvinesdal.kommune.no>

Sendt: tirsdag 3. mars 2026 16:37

Til: Birnbrich, Manuel <Manuel.Birnbrich@agderfk.no>

Kopi: Marit Londal <londal.marit@gmail.com>

Emne: SV: Tilbud om orientering om handlingsprogrammet for Regionplan Lister for rådene for personer med funksjonsnedsettelse

Hei,

Har hatt møte i rådet i dag og de har ikke behov for orientering, men sender innspill direkte til deg:

I punkt 2.2 Få med «Helt med». Samarbeidspartnere: Fylkeskommunen, Lister kommunene, næringslivet, Amento.

Med vennlig hilsen

HELENE JERSTAD KLEVEN

Kvinesdal kommune

Konsulent, Servicekontoret

Personal og organisasjon

Telefon: +47 38358513

Deres ref.

Vår ref.
26/272 - 3

Dato
22.04.2026

Vedtaksbrev - Høringsuttalelse til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030

Kommunestyret har i møte 16.04.2026 fattet følgende vedtak 26/26:

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Med hilsen

Mona Ousdal
Utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Sirdal

Saksframlegg

Vår ref. 26/272 - 2
Saksbehandler Sven Magne Ousdal
Dato 20.03.2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
26/08	Eldrerådet	13.04.2026
26/08	Råd for personer med funksjonsnedsettelse	13.04.2026
26/03	Sirdal ungdomsråd	14.04.2026
26/30	Utvalg for teknikk, landbruk og miljø	14.04.2026
26/18	Utvalg for oppvekst og levekår	15.04.2026
26/27	Formannskapet	16.04.2026
26/26	Kommunestyret	16.04.2026

Høringsuttalelse til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030

Forslag til vedtak

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Vedtak som innstilling fra Sirdal ungdomsråd, 14.04.2026 - 26/03

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Vedtak som innstilling fra Utvalg for teknikk, landbruk og miljø, 14.04.2026 - 26/30

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Vedtak som innstilling fra Råd for personer med funksjonsnedsettelse, 13.04.2026 - 26/08

Ingen merknader fra rådet. Enstemmig

Vedtak som innstilling fra Eldrerådet, 13.04.2026 - 26/08

Ingen merknader. Enstemmig vedtatt

Vedtak som innstilling fra Utvalg for oppvekst og levekår, 15.04.2026 - 26/18

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet, 16.04.2026 - 26/27

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Kommunestyret 16.04.2026

Behandling

Innstilling fra formannskap ble enstemmig vedtatt.

KS - 26/26 vedtak

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Utvalg for oppvekst og levekår 15.04.2026

Behandling

Enstemmig vedtatt.

OPPLEV - 26/18 vedtak

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Sirdal ungdomsråd 14.04.2026

Behandling

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

SU - 26/03 vedtak

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Utvalg for teknikk, landbruk og miljø 14.04.2026

Behandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig tilrådt.

TLM - 26/30 vedtak

Sirdal kommune har følgende uttalelse:

Sirdal kommune har ingen merknader til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse 13.04.2026

Behandling

FUNK - 26/08 vedtak

Ingen merknader fra rådet. Enstemmig

Sammendrag

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret ikke har merknader til forslag til handlingsprogram til Regionplan Lister 2030.

Hovedpremissene i utarbeidelsen av forslaget til det nye handlingsprogrammet var å redusere antall tiltak i forhold til tidligere handlingsprogram, å gjøre tiltakene mer tydelige, å vektlegge innspillene fra barn og unge, samt å prioritere tiltak som forventes å ha en merverdi for hele Listerregionen.

Bakgrunn

Regionplan Lister 2030 er et overordnet, strategisk styringsdokument for utviklingen av de seks kommunene i Listerregionen (Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal).

Når planen ble laget, ble plantema og gjennomgående perspektiver lagt tett opp til forrige regionplan Agder 2030 (fra 2019), med mål om å utdype og konkretisere disse for fylkets vestre region, med sine småbyer, bygder og tettsteder.

Hovedmålet med planen er å utvikle Lister til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region – et attraktivt lavutslippssamfunn med gode og likeverdige levekår. Mer informasjon om Regionplan Lister 2030 finnes på denne nettsiden:

[Regionplan Lister 2030](#)

Agder fylkeskommune har sendt det vedlagte forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030 på høring. Frist for å gi innspill er 31. mai 2026.

Det gamle handlingsprogrammet gjaldt for perioden 2021-2024 og ble vedtatt sammen med selve planen i februar 2021. Tiltak med vurderinger og begrunnelser fra det tidligere handlingsprogrammet som ikke foreslås videreført er vedlagt. Regionplan Lister 2030 skal gjelde videre uendret, det er kun det nye handlingsprogrammet som er på høring nå.

Tiltakene i handlingsprogrammet skal bidra til å nå hovedmålet og de 20 delmålene i planen. Flere premisser ble lagt til grunn for arbeidet, her nevnes ett:

- Reduksjon av antall tiltak. Til gjengjeld skal tiltakene være realistiske å gjennomføre innen tidshorizonten for planen, det vil si innen 2030.

Forslaget til det nye handlingsprogrammet ble utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av fagpersoner fra ulike avdelinger i Agder fylkeskommune, og fagpersoner fra Listersamarbeidet. Antall tiltak er redusert fra 74 til 45. Forslaget bygger på innspillene fra medvirkningsprosessen som ble gjennomført høsten 2025, som involverte følgende aktører:

- ungdomsrådene i de seks kommunene i Lister
- eldrerådene
- ordførerne og kommunedirektørene
- fagnettverk i Listersamarbeidet (plan- og næringsnettverket, helsenettverket, kulturnettverket, personalnettverket, barnehage- og skolenettverket og folkehelsesamarbeidet)
- Lister Næringsforening
- Statsforvalteren i Agder

Etter høringsperioden legger fylkeskommunen opp til en gjennomgang av innkomne innspill i dialog med Listersamarbeidet. Det legges opp til at fylkestinget vedtar det nye handlingsprogrammet i oktober 2026.

Hjemmelsbakgrunn/Plangrunnlag

Plan- og bygningsloven § 8-1

Regionplan Lister 2030

Vurdering

Det bes om innspill på hvilke tiltak som anses som viktigst, eventuelt om noen tiltak ikke bør prioriteres. Det bes også om det er forslag til nye tiltak eller om noen ønskes fjernet. Videre om det er behov for omformuleringer og om det er merknader til samarbeidspartnere under de enkelte tiltakene. Kommunedirektøren vurderer at handlingsrommet for å gi innspill er stort.

Handlingsprogrammet omhandler:

Kapittel 1 - omhandler «Attraktive og livskraftige byer, tettsteder og distrikter. Kultur».

Kapittel 2 - omhandler «Verdiskaping, bærekraft og likestilling».

Kapittel 3 - omhandler «Transport, kommunikasjon og samfunnssikkerhet» .

Kapittel 4 - omhandler «Utdanning, kompetanse og tjenesteinnovasjon».

Kommuneplanens samfunnsdel (mars 2026) har demografi, tilgang på kompetanse og arbeidskraft, forventningsgapet og knapphet på arealressurser, som Sirdal sine samfunnsutfordringer. Hovedmålet med Regionplan Lister 2030 er nevnt ovenfor og handlingsprogrammet som nå er på

høring er vedlagt. Det vurderes at foreslåtte tiltak i handlingsprogrammet i varierende grad vil bidra positivt med hensyn til måloppnåelsen for utfordringene i samfunnsdelen.

Det er gjennomført en bred prosess for medvirkning og tiltakene i handlingsprogrammet er redusert fra 74 til 45. Med hensyn til tidshorisonten på planen, fremstår dette som et hensiktsmessig grep. Det er da tatt i betraktning at en del tiltak enten er ferdigstilt eller at de er i en prosess.

Tiltakene i handlingsprogrammet skal bidra til å nå hovedmålet og de 20 delmålene i planen. Det vurderes samlet at de foreslåtte tiltakene fremstår som relevante og at de vil bidra til måloppnåelse i planperioden. Videre vurderes at det ikke er hensiktsmessig å foreta en prioritering av tiltakene.

- Konsekvenser for barn og unge

Det er lagt vekt på flere tiltak for barn og unge.

- Økonomiske konsekvenser av forslag til vedtak

Eventuelle økonomiske konsekvenser vil fremkomme av budsjett og økonomiplan.

1. **Investering**
2. **Drift**
3. **Budsjettmessig inndekning**

Konklusjon

Kommunedirektøren ser det som et godt grep at antall tiltak er redusert og er positiv til forslag til handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030.

Vedlegg

Høringsforslag_handlingsprogram 2027-2030_Regionplan Lister 2030

Vedlegg_de viktigste tiltakene fra ungdommen

Vedlegg_tiltak fra tidligere handlingsprogram som ikke foreslås videreført

Særutskrift fylkesutvalgets vedtak_høring av forslag til handlingsprogram Regionplan Lister

Høringsbrev handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister

Høring: Handlingsprogram 2027-2030 til Regionplan Lister 2030

Liste over høringsinstanser - handlingsprogram Regionplan Lister 2030

Statens vegvesen

AGDER FYLKESKOMMUNE

Postboks 788 Stoa

4809 ARENDAL

Manuel Birnbrich

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Solveig Gunn Hellevig /
38121587

Vår referanse:
20/192298-3

Deres referanse:
25/13303-52

Vår dato:
29.05.2026

Statens vegvesen sitt innspill til handlingsprogram 2027–2030 for Regionplan Lister 2030 – Sirdal – Hægebostad–Kvinesdal–Farsund– Flekkefjord– Lyngdal

Vi viser til forslag til handlingsprogram for Regionplan Lister 2030, sendt på høring i brev 11.02.2026.

Listerregionen hovedmål er; en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region, et attraktivt lavutslippssamfunn med gode og likeverdige levekår.
Dette er i samsvar med hovedmålet for Agder regionen.

Statens vegvesen rolle i dette planarbeidet er som vegeier for OPS E39 Lyngdal– Flekkefjord og E39 Flekkefjord til Rogalands grense. Videre er vi vegmyndighet og fagetat med ansvar for å følge opp Nasjonal Transport plan (NTP 2025–2036), lovverk og føringer som gjelder veg- og transport sektoren. Statens vegvesen har et overordnet ansvar for et helhetlig transportsystem som ivaretar trygge og effektive transporter på alle nivåer nasjonalt, regionalt nivå og lokalt.

Innbyggernes tilbud om trygge og effektive transporter angår i høyeste grad folks hverdag og er viktig for at Listerregionen skal oppleves som et attraktivt bo- og arbeidssted. Norges inndeling i BA-regioner er basert på funksjonell interaksjon i arbeidsmarkedet og hovedfokus for inndeling er pendlingsmønsteret. I tillegg vurderes reisetider for å fange opp andre former for samvariasjon og pendling som ikke sammenfaller med faktisk bosted. I den nasjonale inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner (BA regioner) er Lister inndelt i tre bolig- og arbeidsmarkedsregioner; 1) Lyngdal med Farsund og Hægebostad 2) Flekkefjord med Kvinesdal og 3) Sirdal er egen BA region. Fylkesveinettet er helt sentralt for pendlerreiser og eksempel er Fv.43 og Fv.465, jvf. TØI rapport 1713/2019.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Langsævn 4
4846 ARENDAL

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Planlegging, bygging og framtidig drift og vedlikehold av ny 4 felt E39 igjennom Agder er lagt til Nye Veier AS. Ny motorvei vil ikke stå ferdig innen 2030 og Statens vegvesen vil derfor fortsatt være vegeier for E39 i Listerregionen i planperioden 2027–2030. Når ny E39 er utbygd, vil dagens E39 bli en del av fylkesvegnettet. Sannsynligvis er det langt fram i tid, men det er viktig at kommunene i Listerregionen er oppdatert på planleggingen og framdriften, (se forslag til nytt tiltak 3.1.3 nedenfor).

Listerregionen bør være aktivt involvert i planleggingen av motorveien, slik at samfunnsnyttene for regionen kommer med i NV AS sine planforslag for sikker firefelts vei med midtdeler mellom Kristiansand i Agder og Ålgård i Rogaland. I de samfunnsøkonomiske modellene som NV AS benytter, er ikke regional samfunnsøkonomisk nytte inkludert i prissatte konsekvenser. NV AS er fokusert på å hindre møteulykker på E39 og at reisen gjennom Agder blir effektiv ved at veien blir kortere og hastigheten øker.

Listerregionen er en attraktiv reiselivsregion for Rogalendinger både vinter og sommer med hei- og fjell områdene i Sirdal og Agder skjærgården. Samarbeid med Rogaland fylkeskommune på veginfrastruktur er viktig for å utvikle regionens reiselivs destinasjoner, (se forslag til samarbeid med Rogaland FK i nytt tiltak 3.1.3 og 3.5.1 nedenfor.)

Framkommelighet

I planprogrammet kap.3 Transport, kommunikasjon og samfunnssikkerhet, vil Statens vegvesen foreslå et nytt tiltak 3.1.3. Listerregionen etablerer kontakt med NV as og prosjektene for ny E39, (E39 Lyngdal–Kvinesdal og E39 Kvinesdal– Bilstad). Ansvar ligger til Listerregionen med Agder FK og Statens vegvesen som samarbeidspartnere. Vi vil også foreslå at Rogaland FK blir samarbeidspartner.

I planprogrammet kap.3 er foreslått pkt. 3.5.1. Strekningsvis utbedring av fv.42. Ansvar ligger til Agder FK med kommunene som samarbeidspartnere.

Statens vegvesen vil foreslå at også Rogaland FK blir samarbeidspartner. Dette for å styrke samarbeid og mulig samfinansiering av tiltak på vegnettet mellom Sirdal og Rogaland. Vi har tidligere blant annet hatt samarbeid om rassikring på dette vegnettet. Hei – og fjell områdene i Sirdal er en viktig reiseliv– hyttedestinasjon for rogalendingene.

Trafikksikkerhet

Statens vegvesen vil videre foreslå nytt tiltak 3.1.4 Økt trafikksikkerhet for pendlertrafikken. Trafikksikkerheten på det regionale vegnettet bør kartlegges og med vekt på pendlermønsteret i regionen. Dersom kommunene oppdaterer trafikksikkerhetsplanene sine, kan de legges til grunn for arbeidet. Ansvar for oppfølging bør ligge til Listerregionen og Nullvisjonen Agder.

Vi ser av saksbehandlingen at Agder FK forutsetter at det etablerte arbeidet og samarbeidet med Nullvisjonen Agder forutsettes at fortsetter, men uten at Nullvisjonen er med i planprogrammet. Statens vegvesen mener det er viktig at Nullvisjonen Agder inkluderes i den regionale utviklingen og i planprogrammet. I tillegg til nytt forslag om

trafikksikkerheten for pendlertrafikken, bør derfor Nullvisjonen Agder være en samarbeidspartner sammen med Agder FK og Statens vegvesen i tiltak: 3.1.1. Hjertesoner ved alle skolene og tiltak 3.2.1. Utvikling av kollektivtilbudet / mobilitetsløsninger.

Agder et lavutslippssamfunn

Planprogrammet for Listerregionen har ingen tiltak i kap.3.4. for å få ned utslippene fra transportsektoren. Vi viser til Statlige planretningslinjer for areal- og mobilitet, SPR-AM av 24.01 2025, sitat kap.1. Formål *«fremme et lavutslippssamfunn gjennom utvikling av bærekraftige, kompakte og attraktive byer og tettsteder. Arealbruken skal tilrettelegge for gode mobilitetsløsninger og redusert transportbehov. Planleggingen skal legge til rette for tilstrekkelig boligbygging og næringsutvikling med vekt på regionale løsninger.»*

Agder regionen har som hovedmål å utvikles til et lavutslippssamfunn i 2030 og alle fylkets fire regioner må bidra om ønsket utvikling skal bli en realitet. Bypakken for Kristiansandsregionen, med sine 5 kommuner, kan ikke stå alene i dette arbeidet. Vi trenger overordna planer, regionplaner og kommuneplaner i Agder, som bidrar til en en mer bærekraftig utvikling i transportsektoren. Dagens klimautslipp i transportsektoren skal ned og det er nødvendig å føre en arealpolitikk som ikke skaper økning i personbiltrafikken. Mindre avhengighet av personbil og tilrettelegging for kollektiv- gange og sykkel, er videre et betydelig bidrag til folkehelse og et mer aldersvennlig samfunn.

Vi viser SPR-AM og de bestemmelsene som gjelder alle kommuner, kap.3. med formål og generelle retningslinjene, kap. 6 om beslutningsgrunnlaget og kap.7 om planer på regionalt nivå. Statens vegvesen foreslår et nytt tiltak 3.4.1. Det utarbeides et oppdatert kunnskapsgrunnlag med et areal- og klima regnskap for Listerregionen. Ansvar: Agder FK, Samarbeidspartnere: Kommunene.

Med hilsen

Erling B. Jonassen
seksjonsleder

Solveig Gunn Hellevig

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

FARSUND KOMMUNE, Postboks 100, 4552 FARSUND

FLEKKEFJORD KOMMUNE, Kirkegaten 50, 4400 FLEKKEFJORD

HÆGEBOSTAD KOMMUNE, Kommunehuset Laukrokveien 4, 4595 TINGVATN

KVINESDAL KOMMUNE, Nesgata 11, 4480 KVINESDAL

Listerregionen

LYNGDAL KOMMUNE, Postboks 353, 4577 LYNGDAL

NYE VEIER AS, Kjøita 6, 4630 KRISTIANSAND S

SIRDAL KOMMUNE, Tonstadveien 28, 4440 TONSTAD

STATSFORVALTEREN I AGDER, Postboks 504, 4804 ARENDAL

Nullvisjonen Agder, Nullvisjonen Agder – Lister

AGDER FYLKESKOMMUNE

Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Janne Thygesen, 37 01 75 93

Innspill til høring av handlingsprogram 2027 - 2030 til Regionplan Lister 2030

Vi viser til oversendelse fra Agder fylkeskommune 13.02.2026, med høringsforslag til handlingsprogram for Regionplan Lister 2030 for perioden 2027 – 2030.

Innspill fra Statsforvalteren

Overordnet er Statsforvalterens vurdering at det er gjort et meget godt arbeid med handlingsprogrammet. Det fremstår som godt gjennomarbeidet med mange hensiktsmessige og relevante tiltak som vi har god tro på at vil øke måloppnåelsen av Regionplan Lister 2030. Under følger våre innspill til enkelte av målene og de foreslåtte tiltakene.

Variert boligtilbud i etablerte sentra

Blant de gode punktene som foreslås er tiltaket knyttet til målet om at etablerte sentra og grender er styrket og bidrar til å redusere levekårsforskjeller (mål 1.1). Tiltaket (1.1.1) dreier seg om at det i kommunalt planverk skal legges til rette for et mer variert boligtilbud for alle, samt flere boenheter på leiemarkedet. Som supplerende tiltak foreslår Statsforvalteren at det også jobbes for at kommunen i sitt planverk åpner for bruk av kommunal forkjøpsrett til boliger (jf. pbl. § 17). Vi foreslår også som et tiltak at fylkeskommunen bistår kommunene med å utrede potensialet og synliggjøre muligheter for et hensiktsmessig og variert boligtilbud for ulike grupper.

Regionens naturressurser og matsikkerhet

Videre vurderer Statsforvalteren at mål 1.2 om bærekraftig utvikling av «regionens rike natur- og kulturressurser (...)» gjerne kunne inkludert tiltak som retter seg mot å øke beredskapen knyttet til matproduksjon. Statsforvalteren legger til grunn at jordvernensynet har blitt et kraftig innskjerpet

nasjonalt hensyn, mye på grunn at viktigheten av norsk matsikkerhet i lys av den endrede geopolitiske situasjonen.

Som det fremgår av Regionplan Lister 2030 har Listerregionen et aktivt landbruk som er viktig med tanke på matforsyning. Både utbyggingspress og gjengroing utgjør sentrale utfordringer for landbruket i regionen. Mer konkret foreslår vi at det legges inn som et tiltak at en skal jobbe for at kommunene gjennomfører grundig planvask av eldre planer – herunder gjennom rullering av kommuneplanens arealdel – slik at de viktige natur- og kulturressursene i kommunene blir bevart.

Videre er det mange relevante tiltak i fylkeskommunens «Landbruksstrategi for Agder», herunder tiltakene i punkt 1.2.6 som omhandler å synliggjøre mulighetene som øker beredskapen for matproduksjon og matsikkerhet. Vi foreslår vi at det vurderes å ta inn som et tiltak at landbruksstrategien skal følges opp.

Næringsvirksomhet og sirkulærøkonomi

Statsforvalteren støtter tiltakene som er foreslått under verdiskapning, herunder «det grønne skiftet» og sirkulærøkonomi (jamfør mål 2.4). Som tilleggsforslag kan oppfølging av ny regional plan for grønn industri og energi, vurderes tatt med, ettersom denne må kunne antas å bli vedtatt i handlingsplanperioden. Videre vil vi foreslå at en tar inn som et tiltak at det skal jobbes for at industriaktører produserer sin egen fornybare energi på industriområder. Som for flere av de andre tiltakene er dette i tråd med Statlige retningslinjer for klima og energi (jf. punkt 4.3 h).

I tillegg foreslår vi at tiltak 2.4.1 formuleres noe mer konkret og utfyllende, slik at det fremgår eksplisitt at det ligger i «sirkulærøkonomi» at **både** materialer/masser/avfall og *arealer* skal gjenbrukes. Det kan for eksempel spesifiseres at ved tilrettelegging for ny industri og fornybar energi skal en prioritere områder der en kan utnytte grå arealer effektivt og styrke symbiosen mellom industriaktører.

Øvrige innspill

Når det gjelder mål 1.3 om at «sunne inkluderende utemiljø og turstier er tilrettelagt for alle», vurderer vi at tiltaket (å rydde og merke turstier) med fordel kan kobles til kommunens planverk. Konkret kan det vurderes å spesifisere i tiltakets ordlyd at en skal jobbe for at turstier med ulike vanskelighetsgrad etc. kommer *inn i kommunens arealplaner*, samt at informasjonen om turstier *tilgjengeliggjøres/ synliggjøres* på kommunens hjemmesider.

Statsforvalteren foreslår at tiltak 1.4.2 om å «Legge til rette for bærekraftig bygging av nye fritidsboliger» sløyfes. Som det heter i Regionplan Lister 2030 har regionen allerede en betydelig andel fritidsboliger. I tillegg er planreserven av hytter i regionen er betydelig. Vi anerkjenner at intensjonen med «bærekraftig bygging» er god, men ser samtidig en risiko for at et regionalt mål om tilrettelegging for nye fritidsboliger kan tenkes å gi økt press på verdifull natur og dyrket mark i noen situasjoner. Videre er det utfordringer knyttet til at den store andelen hytter fører til at folketallet i kommunene øker betydelig i perioder. Ettersom brukere av fritidsboliger i stor grad har rett på det

samme helsetilbudene som de fastboende, er hyttebygging forbundet med økt press på kommunen både når det gjelder økonomi og beredskap.

Med hilsen

Thomas Christian Kiland-Langeland (e.f.)
seksjonsleder plan
Seksjon plan

Janne Thygesen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

AGDER FYLKESKOMMUNE

Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Vår ref:
26/04785-2

Deres ref:
25/13303

Saksbehandler:
Erle Wright Severinsen
erle.wright.severinsen@uia.no

Vår dato:
29.05.2026

Høringssvar fra UiA til - Handlingsprogram 2027 - 2030 til Regionplan Lister 2030

Universitetet i Agder (UiA) takker for muligheten til å komme med innspill på forslag til handlingsprogram 2027–2030 til Regionplan Lister 2030. Det er et godt utarbeidet handlingsprogram og fremstår positivt at ungdommens meninger er fremhevet. UiA har mål om å være studentenes universitet, de unges stemme er viktig.

Universitetet i Agder velger å løfte frem tiltak som viktig, der det er særlig stort sammenfall med prioriteringer i UiAs strategi 2025–2028 og UiAs styrevedtatte plan om fleksible utdanninger.

Spørsmål 1 – Viktige tiltak

Universitetet i Agder fremhever det som viktig at det jobbes med «Utdanning, kompetanse og tjenesteinnovasjon», slik kapittel 4 heter. 4.1.2. handler om å sikre forutsigbare og tilgjengelige utdanningstilbud på universitets-/høgskolenivå. Dette samsvarer godt med UiAs plan om fleksible utdanninger.

UiA satser på kompetanseheving og samskaping med regionen og ser frem til videre samarbeid på dette området. Det støttes at det konkret arbeides for å sikre forutsigbarhet gjennom statlig finansiering. UiA fremhever det som viktig at det fortsatt jobbes i regionen, for å sikre god rekruttering av studenter til studietilbud som blir tilgjengeliggjort for regionen.

Med bakgrunn i utviklingen av kunstig intelligens og store demografiske endringer, fremstår det også særlig viktig at regionen jobber for å løse tradisjonelle oppgaver på nye og ressurseffektive måter (mål 4.5). Også her er det store muligheter for fortsatt godt samarbeid mellom Lister og Universitetet i Agder.

Med vennlig hilsen

Erle Wright Severinsen
seniorrådgiver
Ledelsens stab

Dokumentet er elektronisk signert.

Kopi til: Hilde Inntjore
Hanne Graver Møvig
Ledelsen v/Seunn Smith-Tønnessen
Geir Torstveit